

nufaca

PUBLICACIÓ D'AMICS DE CERDANYA

nº 6

... I SEGUIM ... !

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"
de Catalunya i Balears

AL SERVEI DE L'ESTALVI I DEL CREDIT

475 OFICINES
ARREU DE CATALUNYA

A PUIGCERDA Josep Antoni, 22. TI: 88-01-47

COMPRA
i VENDA
DE SEGELLS
DE ESPANYA

1er i 2^{on} CENTENARI I ESTOCS

tèlf. **93-258 22 21** (tot l'any)

BODEGA

LLIVIA

TUDO EN BEBIDAS

Avda. José Antonio, 13
LLIVIA

TI: 89-61-61
89-61-41

CLASIFICACION
Y
TRATADO DE ARIDOS

HORMIGON PREPARADO

SERVICIO GRUA
ESTACION
DE SERVICIO

- ▶ LAVADO
- ▶ ENGRASE
- ▶ PETROLEADO

NEUMATICOS

FORCADA

Avda. Gral. Tella, 6 - 13

Téls.: 88 01 94
88 06 94
88 06 95

P U I G G E R D A

CONSELL DE REDACCIÓ:

F. Xavier Bosom
Alfons Brosel
Carmina Moncau
Antoni Moreno
Carme Moreno
Josep Peitx
Jean-Pol Poirier
Antoni Robles
Joan Sariol
Meritxell Sastre
Josep Mª Tosas

COL.LABORADORS:

Francesc Carbonell
Salvador Galceran
Margarita Grabalosa
Kere
Joan Llauro
Nostàlgic
Ian Peren
Ramón Serra

DIBUIX:

Jean-Pol Poirier
Antoni Sánchez

FOTOGRAFIA:

Alfons Brosel

PUBLICITAT:

Carmina Moncau
Carme Moreno

CORRECTORS:

Joan Gumbert
Joan Sariol

Edita: AMICS DE CERDANYA
Passeig 10 d' Abril s/n.
PUIGCERDÀ

IMPRIMEIX: Imprés-Ràpid.
Lleida

PUBLICACIÓ MENSUAL

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col.laboradors.

PORTADA:
núm. 6 i seguim.

Nº6 . . . I SEGUIM!

. . . i seguim amb la voluntat ja expressada des del primer moment de ser una publicació independent de qualsevol grup, de qualsevol ideologia, de qualsevol persona. . . en definitiva, de ser una publicació lliure.

. . . i seguim pel camí d'anar-la millorant a cada número, d'anar aconseguint que cada cop agradi més, que cada vegada s'hi pugui trobar noves coses per interessar, per fer-la més amena, perquè sigui la RUFACA de tothom.

. . . i seguim demanant la participació de tots: de socis, de lectors, d'anunciants, de col.laboradors. . .

. . . i seguim tenint les reunions els dimecres a 2/4 de 10 del vespre, allà en el "cuartel", que segueixen essent obertes per tothom qui vulgui venir.

. . . i seguim demanant als ajuntaments, a les entitats, etc, que mitjançant aquestes fulles donin a conèixer les seves activitats.

. . . I SEGUIREM!

sumari

EDITORIAL	3
ÚLTIMA HORA	4
ACTUALITAT CERDANA	
Campeonats de Pesca	4
Programació de sardanes, temporada 78	4
Assemblea de l'unió d'hosteleria	5
Acròbates i parats	5
Viatge a Ampuries	6
Bellver: debat sobre comunicacions	7
Sardanes a l'estiu	7
Roser 78	8
Macramé a Puigcerdà	8
CINEMA, TEATRE, ART, CULTURA	
Crisi o despreocupació	9
¿Escuelas de Arte y Oficios en Puigcerdà	9
Exposició de pintures i dibuixos	9
DESDE L'ARXIU	
Les primeres consesions del rei	
Alfons I, el Cast	10
ENIGMAS	
La Piràmide de Kheops	11
RECULL	
Vedella amb moixerons	12
COL.LABORACIONS	
Història d'un borral de neu	13-14
La Cerdanya (1 ^a part)	14
¿Desde que lugar?	15
Fem patria ballant	15
RUFACADES	16
APRENDRE A VIURE	
Suficient o satisfactori	17
LLETRES	
El cuento de la oca	18
Cambio de circunstancia	18
Poesia	18
CARTES A RUFACA	19-20
SANITAT	
Aquí el Hospital	20-21
Alteraciones y enfermedades de la piel	21
ESPORTS	
Resultados del primer campeonato escolar de Cerdanya	22
La Cruz Roja colabora en el deporte de nuestra comarca	23
Liga de futbol	23

■ JULIOL

1, 2 i 3: Puigcerdà :Festa del Roser (veure programa apart)
11: Cine-Club: Hermano Sol, Hermana Luna (Zeffirelli)
25: Rigolisa: Aplec de Sant Jaume
25: Puigcerdà: Concert en el Claustre de Sant Domènec
Sardanes cada dijous i diumenge, a Puigcerdà
Es celebrarà un campionat de Tennis en el Poliesportiu

ÚLTIMA HORA!

■ CONSTRUCCION DE UN PASO ELEVADO EN LA CARRETERA PUIGCERDA - LLIVIA

■ EL BARÇA A LA CERDANYA

A ben segur, el proper mes d'agost, tindrem entre nosaltres els jugadors del C.F. Barcelona. Sembla que el propi Joaquim Rifé ha fet les reserves pertinents en un hotel de la zona, i que utilitzaran les instal·lacions del CD. Puigcerdà, per realitzar els seus entrenaments.

Recientemente ha sido firmado por el Ministro de Asuntos Exteriores, Marcelino Oreja, y el embajador francés, Emmanuel Jacquin, un convenio por el cual se acuerda la construcción, en la carretera Llívia - Puigcerdà, de un paso elevado sobre la carretera nacional francesa núm. 20 y el ferrocarril de Villafranca de Conflent - La Tour de Carol.

Con la construcción de este paso se facilita la comunicación entre dicha villa española y el resto del territorio nacional, evitándose los accidentes de tráfico que con anterioridad venían produciéndose en el cruce de ambas carreteras.

Una vez ultimados los trámites constitucionales para la entrada en vigor de dicho convenio, se procederá a constituir la comisión técnica mixta hispano - francesa para la aplicación del mismo.

actualitat cerdana

CAMPIONATS DE PESCA

L'Onze de Juny tingué lloc el Campionat Social de Pesca de la Truita 1.978 de la Societat de Caça i Pesca de la Cerdanya.

La classificació definitiva fou la següent:

- 1.— Joan Serra Castells, amb 7.980 punts.
- 2.— Alfons Vinyeta Reixach, 7.940
- 3.— Isidre Vidal Duran, 7.880
- 4.— Josep Noguera Praena, 6.070
- 5.— Joan Martí Gonzalvo, 5.935
- 6.— Francesc Rallo Fosch, 5.755 fins a 28 classificats.

També en aquest mes de Juny, concretament el 18, es celebrà el Campionat Gironí de Pesca de la Truita, en el que hi participen sis representants de la Societat de Puigcerdà: Alfons Vinyeta, Jordi Alabau, Joan Martí, Josep Mª Planas, Rafael Liseda i Ferràn Sánchez. La prova, sobre l'estil d'una sola canya, amb esquer artificial, es realitzà en aigües del Ter, entre Sant Joan de les Abadesses i Camprodón.

La representació cerdana assolí un ressonant triomf, doncs aconseguí els següents llocs en la classificació final, d'un total de 26 participants:

- 1.— Joan Martí (que així, podrà participar en el campionat d'Espanya)

- 3.— Jordi Alabau.
- 6.— Rafael Liseda
- 9.— Ferràn Sánchez
- 13.— Josep Mª Planas, no quedant classificat en Alfons Vinyeta.

Al mateix temps, s'adjudicaren el trofeu al major nombre de peces i el de la peça més grossa.

PROGRAMACIO DE SANDANES TEMPORADA 1.978

De les 10 audicions de Sardanes programades per aquest estiu. El Centre d'Iniciatives i Turisme i La Juventut Sardanista, tenen previstes quatre audicions de sardanes, el mes de Juliol, amb Cobles.

La primera serà el dijous dia 6 de Juliol a les 10 de la nit, al Passeig 10 d'Abril, amb la Cobla MALLUENCA i el repartiment que segueix:

- GIRONA AIMADA - de VICENS BOU
- CIRIVIANS - de FRANCESC RIUMALLO
- RECORD DE CALELLA - de VICENS BOU
- L'AVI PITO - de RICARD VILADESAU
- ELS TRES PINTORS - de F. MAS ROS
- BONA FESTA - de VICENS XAXU
- La segona audició serà el dia 13 de Juliol a la Plaça Cabrinnetty per la Cobla BOFILLS, a la mateixa hora, i aquest és el repartiment:
ENXICO I LA COLLA DE GIRONA de A. LOPEZ
- LA PUBILLA DE FARNES - de F. MAS ROS
- LA NENA MERCE - de J. CATAFAL
- SOLITUD - de JOSEP M TARRIDAS

LA PETITA DE LA CASA
DE JOSEP M SADERRA

LA NOSTRA FESTA MAJOR
de NARCIS OLIVERAS

La tercera a la Plaça del capanar el dia 20 de Juliol amenitzada per la Cobla MANLLUENCA. a l' hora acostumada de la nit i amb les peces que detallem:

- ELS DEGOTALLS - de R. CASTELLS
- ELS DOS PROMESOS - de PERE MERCADER
- NOIES MARTINENCES - de ARTUR RIMBAU
- MAR DE TOSSA - de RICARD VILADESAU
- L'APLEC DE CERET - de P. MARONS
- LES NOIES DE LA COSTA - de V. XAXU

La quarta i l'última del mes de Juliol, corre a càrrec de la Cobla BOFILLS, el dijous dia 27, a la nit i a la Plaça de l'Estació, i la següent programació:

- AIMADA FIGUERES - de F. MAS ROS
- EL PLA DEL ROSER - de N. OLIVERAS
- NEU RODONA - de RAMON SERRAT
- LA BOXA - de VICENS XAXU
- LIDIA SARDANISTA - de A. RIMBAU
- BELL PENEDES - de JOSEP M SADERRA

Les audicions de Sardanes dels diumenges al Passeig 10 d'Abril, començaran el dia 9 de Juliol i a les 7 hores de la tarda per tota la temporada.

Esperem la col·laboració de tots els amants de la Sardana, fent-se socis, ja que és l'única manera de poder continuar amb aquest costum, ja que podríem dir, amb l'ajuda de tots, arrelada en aquesta terra.

ASSEMBLEA DE L'UNIÓ D'HOSTELERIA

A mitjans de Maig es celebrà la primera Assemblea General de L'Unió d'Empresaris d'Hosteleria de la Cerdanya.

Des de primers d'any s'han anat treballant per la seva constitució, de tal manera que, després del procés burocràtic adient s'ha arribat a la seva legalització.

Obri la sessió el President de la Junta Directiva Provisional, Pere Dosta, tot remarcant la gran passa que s'havia donat en mirar d'ajuntar esforços individuals i agrupar-se tots per a resoldre els problemes que té plantejats el sector, tant a nivell particular de cada empresari, com a nivell de conjunt. A continuació, n'Antoni Brunet, després de justificar la seva presència a la taula, doncs no és professional de l'hosteleria, però els seus serveis havien estat requerits per la Junta Provisional (tal i com els propis estatuts de l'Associació preveuen), explicità la necessitat d'aquest tipus d'unions en el context polític i so-

cial nacional. Necessitat que es continua amb l'establiment d'un diàleg obert i cordial - sempre que les circumstàncies ho permetin - entre empresaris i treballadors, evitant situacions de violència que, en definitiva, portarien a trencar la fràgil economia nacional.

Recalcà que l'Unió d'Hosteleria encara que hagi nascut en el marc de la comunitat cerdana (només, però, en la zona pertanyent a la "provincia" de Girona) pot establir llaços, contactes o adherir-se amb d'altres entitats del seu tipus però a nivell d'àmbit superior: provincial, regional, nacional.

Senyalà que un dels problemes més primordials que pateix el sector hosteler és el que correspon a l'assumpte de les hores extraordinàries. És sabut que la llei vigent estableix amb tota rigurositat una màxima de 44 hores setmanals. La resta estan incloses en les extraordinàries. Arribar a un acord amb la part treballadora ha d'ésser tasca primordial

de cadascun dels empresaris, per separat, i que per tant fóra interessant que ambdues parts li consultessin la possibilitats de resoldre les possibles desavenències.

L'altra qüestió important de la sessió era l'elecció de la nova Junta Directiva. S'havia presentat una sola condidatura a la que s'hi van afegir uns noms més i fou la que resultà elegida per l'Assemblea, quedant constituïda de la següent manera:

Per Hotels: L. Docet, J. Orriols, E. Vila, J. Adserà i R. Rossell;

Per Hostal: M. Garcia, M. Fontdevila, J. Guillén;

Per Restaurants: P. Dosta, A. Tornero, F. Llombart, M. de la Cruz i A. Sánchez;

Per Bars: J. M. Román, F. J. Pérez de Rozas, R. Bartrà, J. Forment i P. Compte.

Per Fondes: J. Sánchez.

Com a cloenda de la plenària es proposà la presidència d'Honor al Sr. Adserà de la Molina, per la seva total dedicació al sector de l'Hosteleria al llarg de la seva vida. La proposta fou acceptada i aclamada per unanimitat.

ACRÒBATES I PARATS

- A veure si cauran!
- Res, home, res. S'han de guanyar els vint duros que ens han cobrat, els han de suar.
- Vols dir que es deuen guanyar gaire bé la vida? Aquí hi ha molta gent que s'escaquiexa de pagar - va dir el Sr. Pere, mentre un acròbata aguantava l'equilibri sobre el "cable" tensat que anava des del campanar fins a l'estructura de ferro.
- Sí, home, sí que es guanyen la vida. Fins i tot aquesta pot ser la

solució per a molts parats.

- Ara que dius aixó - el Sr. Pere sempre aprofita la primera oportunitat que li dóna la conversa per a introduir-hi l'últim rumor ja sabeu que hi ha 38 parats a la Cerdanya? 38 parats cobrant el subsidi de "paro i treballant a un altre lloc". Amb dos sous jo també estaria parat, no hi ha dret home! Si jo manés, aixó del subsidi de "paro" aviat s'hauria acabat. Tots a treballar. Vols feina? Doncs, té, aquí en tens una. La moto - renoi quin espectacle! - va anar enfilant la corda en direcció al capanar. Però ells ni cas, seguien discutint:

- Sr. Pere, potser que pari de dir tonteries. És cert que molts treballadors estan cobrant el subsidi de "paro" i, al mateix temps, prenen el lloc de treball a uns altres. És cert, fan una estafa a l'Estat i a nosaltres, i aixó és criticable. Però hi ha una cosa que em sembla molt important i és que el treball és un dret, el qual no se li pot prendre a ningú. No li pots dir a un tío: "au, plega que aixó ja no rutlla". Quan hi

ha les vaques grosses, tot són flors i violes: les empreses amb grans beneficis i els treballadors amb els seus sous, quan venen les vaques primes es troba la gran solució: foten fora als treballadors i a viure. Hi ha molts "xollos", home: encara no he vist a un gran empresari a patir gana. El dret del treball és sagrat. Si es trenca aquest dret, atenguem-nos a les conseqüències. Aixó ho diu, fins hi tot, la Constitució.

-- Calla boig !- li constestà el Sr. Pere amb els pocs cabells que li queden ben esgarriats, mentre els de la moto anàven fent virgueries a dalt del campanar - On s'ha vist que el treball sigui un dret. El treball és una obligació que tots patim.

I es van alçar les mans. Afortunadament, però en aquell moment la moto de dalt del campanar es va tornar. Se'ns va pujar l'estómac a la boca, mentre el Sr. Pere ja corria a veure si els podia recollir. Tot va ser instantani i es va acabar amb un bon got de vi.

VISITA A EMPÚRIES

DELS

ALUMNES

DE

L'INSTITUT

Conscients de l'importància que té alternar l'estudi propiament dit amb el contacte real i directe dels diferents aspectes culturals previament estudiats, els alumnes de Segon i Tercer de B.U.P. (Secció de Lletres) de l'Institut de Batxillerat de Puigcerdà van realitzar una sortida cultural de dos dies de durada (18 i 19 de Maig, Dijous i Divendres, respectivament) a Empúries i Roses.

Malgrat que l'objecte del viatge era estudiar les diferents colonies i factories gregues a la nostra costa, el ric i interessant itinerari a seguir ens va permetre a tots deturar-nos en diversos indrets, completant així el coneixement de la nostra singular província.

Així, doncs, tot anant cap a Girona, vam parar-nos a Besalú, per admirar el magnífic complexe històric i monumental, i més tard a Banyoles, a fi de parlar de l'origen geològic i característiques del Llac.

Un cop a Girona, vam tenir ocasió de visitar el Conjunt històric, la Catedral i els Banys àrabs. Es de ressaltar el gran interès amb que tots

seguien les explicacions del professor d'Història, Narcís Mallol.

Més tard, i a fi de canviar un xic d'aires, ens vam traslladar a Roses, coincidint cap al tard amb l'arribada dels pescadors i la subhasta del peix. No cal dir que tothom s'ho va passar molt bé. El vespre vam fer cap a Figueres on vam passar la nit.

L'endemà, tot just aixecarnos, vam seguir el camí cap a Empúries, on vam romandre quasi bé tot el matí. Els alumnes van visitar la Ciutat Vella o Palaiàpolis, segons anomenen els antics escriptors, i que correspon a l'actual Sant Martí d'Empúries, i la Ciutat Nova o Neàpolis, que és l'actual Empúries. Un cop dintre d'aquesta darrera ciutat, tot el grup visità la ciutat grega i romana, i també la basílica paleocristiana. També hom va tenir ocasió de visitar el Museo Arqueològic, on la professora de Dibuix i Diseny, Berta Oromí, va explicar-nos a tots la tècnica de confecció dels mosaics, que encara avui dia es conserven amb prou netetat.

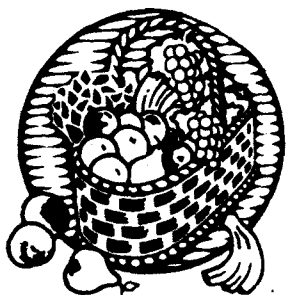
Ja acabada la visita a Empúries,

el grup va anar a l'Escala, per seguir més tard cap a Figueres, on vam visitar el Museo Dalí.

Amb les lògiques discrepàncies de criteri -per altre banda mínimes- tothom va quedar meravellat de l'art i estil del genial pintor ampurdanès. Ningú, però, no va negar la seva gran vàlua com a gran dibuixant, i l'inassotable imaginació que posseeix. Estic convençut de que tots, quan tard o d'hora tornin a Figueres, reservaran una estona per a visitar de nou el Museo. I tot just acabada la visita, vam tornar a Puigcerdà on vam arribar a mitja nit.

Sincerament, creiem que ha estat una experiència altament positiva, no solament en l'aspecte cultural i formatiu, -doncs feia dies que els alumnes coneixien a la perfecció l'itinerari i demés aspectes històrics i geogràfics-, sino en l'aspecte humà, de mútua relació, que ens ha permès coneixe'ns millor, i intercanviar lliurement i amicalment diversos punts de vista sobre els més variats temes.

JOAN SARIOL

- HORTICULTURA
- ARBORICULTURA
- FLORICULTURA

*Plantes i granes
Fruïtes i Hortalitces
de tota mena.*

SALVADOR CARRERA

IGCERDA

Robes a bon preu per tothom

SERVEI TEXTIL

C/ José Antonio, 21. PUIGCERDA

BELLVER: DEVAT SOBRE COMUNICACIONS

A principis del mes de Juny tingué lloc a Bellver un debat general sobre les comunicacions per carretera a l'Alt Pirineu. L'acte estava organitzat per la Delegació Catalana de l'Associació Espanyola de la Carretera amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bellver.

Obrí la sessió, donant les gràcies per l'assistència i presentant els ponents, l'alcalde de Bellver. Actuà com a moderador en Albert Vilalta, com a representant de l'Associació de la Carretera. En el seu parlament tingué molta cura en resaltar aquesta representació com a motiu de la seva presència, doncs és, també, membre de la comissió mixta de traspàs de funcions Generalitat-Estat. Destacà el fet de que les comunicacions han d'aconseguir quelcom més que portar barcelonins a les comarques: han de potenciar l'apropament dels serveis socials a les comarques, han de trencar l'aïllament que pateixen les més allunyades.

Intervingué a continuació en Ramón Pous, enginyer de camins i cap de la Divisió de Construcció de la V Jefatura de Carreteres i basà la seva exposició a una lectura molt feixuga de dades i més dades sobre les inversions fetes a vinell de Catalunya, a nivell de Pirineu, de les inversions a fer, etc. Recalcà, però, la necessitat que Catalunya té de comunicacions cap al Pirineu; la necessitat d'una xarxa de carreteres per el propi desenvolupament del Principat. Aquesta xarxa podria esquematitzar-se de la següent manera:

a) en sentit transversal:

- Un Eix Bàsic, que vindria a ésser el que enllacés l'Alt Empordà-Barcelona-Tarragona-Lleida, que correnpon més o menys al traçat ja existent de les autopistes.
- Un Eix Pre-Pirinenc, que equivaldria aproximadament a l'anomenat Eix-Transversal.
- Un Eix Pirinenc que enllacaria Puigcerdà-Bellver-La Seu-Pobla-Pont de Suert, pressupostat en uns 14 mil milions de pessetes.

b) en sentit vertical:

- La carretera N-152, amb la possible variant del túnel de Tosses.

- L'Eix del Llobregat, amb el túnel del Cadí.

- L'Eix del Segre, seguint el seu discórrer.

- L'Eix del Noguera Pallaresa.

Es evident, conculi, que no tot es pot tirar endavant al mateix moment, i que la qüestió de triar quins s'han de potenciar abans que d'altres és més una qüestió política que tècnica.

La segona ponència, presentada per en Ramon Ganyet, enginyer de camins i membre del Grup d'Estudis de l'Alt Pirineu, portava per títol "les comunicacions vistes pels pirinencs" i des d'aquesta perspectiva assenyala la triple marginació en la que ens trobem els pirinencs: marginació com a catalans (la inversió en l'àmbit de carreteres feta a Catalunya és inferior a la mitjana del territori de l'Estat Espanyol); marginació com habitants de la Catalunya interior (amb les seves absurdes divisions provincials) i marginació pel fet de viure a la muntanya (en la que la densitat de població $-1,1\%$ — és molt més baixa, per lo que estadísticament manquen menys serveis que els veraderament necessaris, donada la gran extensió de territori que ocupen les nostres comarques -20% del total català—. Pel fet de que els costos esdevenent més elevats, perquè tenim menys poder decisor i, perquè, en el cas concret de les carreteres, sols se'ns té en compte la mitja anual de tràfec, no la de caps de setmana o èpoques de cances.

Assenyala, també, la necessitat de tenir una xarxa viària que hauria d'anar més enllà del Eix Pirinenc, que hauria de complementar-lo, i d'aquesta manera es lograria un servei als habitants del Pirineu, un servei al turisme català i un servei al turisme internacional. Aquesta xarxa hauria de contemplar tres tipus de carreteres; els pròpiament de serveis, els turístics i els destinats a l'agricultura i boscos (en aquest cas, fins i tot, poguent-les tancar amb un cademat).

Demana el ponent una nova política de carreteres, que tingués cura d'estimular el turisme de l'Alt Pirineu, que aconseguís porvocar un incentiu a la petita indústria,

que permetés l'apropament dels serveis (sanitat, ensenyament...), i que salvaguardés en lo possible la riquesa natural de les nostres comarques.

Conscients de la impossibilitat d'aconseguir ja ara mateix la inversió necessària per la xarxa pirinenca, es pot oferir una alternativa que contempli una recapitalització de la ja existent, una millora de les comunicacions intercomarcals i l'adequació i potenciació dels trams que hauran de ser la base de l'Eix dels Pirineu.

El tercer ponent fou monsieur Jean Escolier, president de la Cambra de Comerç de l'Ariège, que recalcà també la necessitat d'enfortir les comunicacions a través del Pirineu, necessitat més palesa cara a l'ingrés a la CEE. Assenyala que estava en projecte l'estudi del túnel del Puymorens, en aquest sentit.

El debat que s'obri a continuació, serví per evidenciar el interès despertat per aquesta reunió i per la problemàtica de les comunicacions.

JOSEP PEITX

SANDANES A L'ESTIU

Com cada nay en apropar-se l'estiu, comencem la temporada sardanista amb renovades ganes de ballar, aquesta dança tan nostra. S'està acabant el període d'entrenament que haurà servit perquè tots els amants d'aquest ball hagin perfeccionat el punteig i els que no sabien contar hauran tingut també l'oportunitat de poder-ne aprendre, cosa per altra part senzilla, amb bona voluntat, com es ve demostrant, tan per part de mestres com d'alumnes.

Aquest any alternaran els dijous a la nit, les dues cobles que ja tenim acostumades, la primera sessió serà el dijous dia 6 de Juliol i fins el dia 14 de Setembre podrem ballar amb les cobles "MANLLEU-ENCA" i "BOFILLS", tots els dijous a les 10 de la nit, en diferents places i carrers.

Oferim la possibilitat a tots els qui vulguin ballar o escoltar alguna sardana determinada, que es dirigeixin al Sr. Pere Font, ja que si

(Segueix a la pàgina, 10)

ROSER'78

Programa dels actes que tindran lloc per la FESTA MAJOR de Puigcerda

Dissabte, DIA 1

- *Passant, repic de campanes, cohets... en el campanar.*
- *Festival de Rock català, amb la participació de - CONRAD SALA - CONJUNT ATILA ALTRES (en l'embalat)*

Diumenge, DIA 2

- *Passant, gegants, nans i grup de teatre infantil AMANTIS, Majorettes, tambors i cornetes de la Creu Roja.*
- *Missa solemne i cantada, acompanyada per l'Orquesta COSTA BRAVA*
- *Inauguració de dues Exposicions de Pintura a la Caixa d'Estelvis i a la Caixa Provincial, per artistes de la comarca.*
- *Al matí Competició de Natació al Poliesportiu.*
- *A les 10,30 del matí - Tirada al Plat - Gran tirada SANDERS.*
- *A les 1 de la tarda i a la Plaça Major, SARDANES, amb la cobla COSTA BRAVA.*
- *A les 5 de la tarda, partir de FUTBOL entre el C.D. PUIGCERDA i un primera regional del Barcelona.*
- *A les 5,30 FESTIVAL INFANTIL A L'EMBALAT - Grup Teatre AMANTIS*
- *A les 6,30 al Passeig 10 d'Abril, audició de Sardanes per la cobla COSTA BRAVA.*
- *A les 11 de la nit, sarao de FESTA MAJOR, a l'embalat, amb l'actuació de la Cobla-Orquesta Internacional COSTA BRAVA, el conjunt d'actualitat SHOWMEN, i els formidables de la Cançó catalana ELS TRUMLAIRES.*

Dilluns, DIA 3

- *Matí a les 11, competició CICLISTA: VOLTA DE L'ESTANY. Premi Roser de Puigcerdá.*
- *A les 12, en el Parc, doble audició de Sardanes per les cobles MARINA i SELVATANA.*
- *A les 4,30 de la tarda, cucanyes al Passeig 10 d'Abril.*
- *A les 6 de la tarda, a l'embalat, Concert de música catalana, a càrrec de les cobles SELVATANA i MARINA.*
- *A les 11 de la nit, a l'embalat, gran sarao de FI DE FESTA, amb les orquestes-cobles, MARINA i SELVATANA.*

MACRAMÉ A PUIGCERDA

Els dies 10,11 i 12 del mes de Maig va tenir lloc un curs-et d'iniciació a les tècniques de macramé, a la Caixa de Pensions per la Velleja i d'estelvis.

L'horari va ésser doble, creant-se així dos grups el de la tarda, que era de 13,30 a 18, i el del vespre, que era de 20 a 24 h. El curset es va desenvolupar amb gran assistència de públic, preferentment femení, encara que els homes, poc nombrosos, es van integrar plenament al curset, convivint unes hores molt agradables amb les seves companyes, i establint llaços de gran amistat.

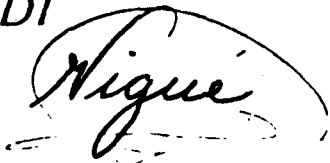
El curset estava portat per dues senyorettes, que ens van ensenyar a fer unes mostres de macramé, que poden donar-nos infinitat de sortides, dins d'aquesta nova expressió artística.

Aquesta activitat va ésser un èxit i "Deu vulgui" que n'hi haguin moltes més, perquè tot això contribueix, sens dubte, a la formació cultural de la gent de la nostra comarca. I ens obra una nova possibilitat perquè la gent s'integri i se realitzi amb els altres.

Cal dir que tothom va sortir-ne molt content, i esperant que la "Caixa" o qui sigui, faci altres coses
Carme Moreno

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16
Tel: 88 03 88
PUIGCERDA

JOIERIA RELLOTGERIA

J. Fullana
PUIGCERDA

ANTIGÜITATS E. ORRI

Major, 30

TEL.: 880.287 PUIGCERDA

AUTO ESCOLA PUIGCERDA

Victoria, 4, 1º

PUIGCERDA

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECO

VILALLOVENT
(PUIGCERDA)

Tls 88-08-69
88-04-67

BANCO
HISPANO AMERICANO
PUIGCERDA

CRISI o DESPREOCUPACIÓ?

En el moment d'escriure aquest article, estem esperant, una més de les activitats, promogudes per "La Caixa" de Pensió per la vellesa i d'estalvis, sota el nom de plà d'actualització cultural: el cicle de xarrades d'assessorament sobre el teatre.

Aquest programa que costarà de tres sessions de pràctiques teatrals, declamació, moviments, exercicis i també discussions sobre com organitzar l'equip teatral, com escollir les obres, l'escenografia, etc.... Ens

sembla molt interessant i por donar peu a que tothom s'introdueixi una mica en el mon del teatre, que per altra banda ens sembla força oblidat per la gent que no hi forma part, en definitiva pels "possibles espectadors".

Es parla de la crisi teatral que actualment acusa el nostre país, i aquesta és molt evident i doncs són molts als teatres que han anat desapareixent per manca d'una rentabilitat, que és lògic demanar.

Ens lamentem de que en un país com el nostre on hi ha tants bons Autors, i tants bons Actors ja madurs i altres en potència no es faci quelcom per despertar l'interès de la gent pel teatre.

Les causes d'aquesta crisi són moltes i molt amplies, i al nostre

entendre d'aficionats creiem que un de les més importants por ésser el poc interès demostrat pels medis de difusió: T.V., Ràdio etc. que a força de donar teatre dolent, han creat l'habit "del ja está bé", una actitud molt passiva i conformista que bloqueja qualsevol tipus d'acció renovadora.

Cal afegir, que l'Administració no s'ha preocupat ni poc ni molt de subvencionar i promocinar un teatre de comunicació real, de participació efectiva de les masses obreres, en definitiva el que ens manca crear és un teatre al servei "autèntic" del poble.

A veure doncs si amb aquest cicle d'activitats culturals promogudes per "La Caixa", es logra rehabilitar una mica més la gent de la nostra comarca, i aconseguim així, un major nombre d'ajuts, no salament econòmics sino també morals.

Col·lectiu Grup de Teatre

¿ESCUELA DE ARTE

Y OFICIOS EN PUIGCERDA?

En el tercer trimestre escolar del año 77, se hizo una reunión en la sala de actos del Ayuntamiento para debatir un tema que parecía interesar a muchas personas si consideramos el público presente. ¿De qué se trataba?. el Sr. Teixidó, profesor de dibujo del Instituto en aquel curso, proponía al Pleno del Ayuntamiento la adecuación de un local para realizar clases de arte y oficios. Se

propuso distintas actividades: dibujo, pintura, cerámica, grabados, etc. El Ayuntamiento, fuertemente interesado, contestó afirmativamente a esta propuesta y se decidió para setiembre la inauguración de dicho local.

Ha pasado un año: no hay local, no hay arte ni oficio. No podemos hablar de mala voluntad por parte del Ayuntamiento, sino, quizá, fuera debido al hecho casual que el Sr. Teixidó tuvo que marcharse.

Justo un año después de aquella

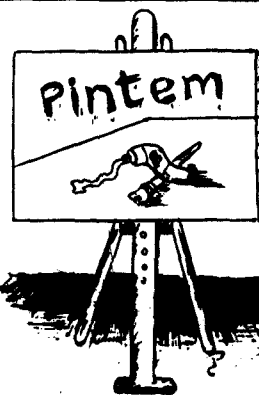
reunión, es decir, en estos momentos el Ayuntamiento nos asegura que en Octubre del 78 se abrirá un local para asumir esta finalidad, con un profesor competente de la Escuela Massana que se hará cargo de su funcionamiento. ¿Qué pasará? Esperemos que esta vez el proyecto vea luz y que la Escuela que se abrirá tendrá tanta aceptación como la que parecía tener hace un año. Suerte, pues, al proyecto y que el arte tenga por fin, en Cerdanya, el lugar que le corresponde.

EXPOSICIO DE PINTURES I DIBUIXOS

Dins el plan de la programació de la FESTA MAJOR de Puigcerdà, el Comitè Cultural de l'Ajuntament organitza a partir del dia 2 de Juliol una exposició de pintures i dibuixos, que se celebrara simultàniament a la Biblioteca de la Caixa de Pensió per la Vallesa i d'Estalvis i a la Sala de Conferències de la Caixa d'Estalvis Provincial de Girona.

Participaran en aquesta exposició alguns artistes de la Cerdanya:

Joan Almeida (LLivia)
Francesc Carbonell(Vilar de Urtg)
Carles Clot (Das)
Josep Creus(Puigcerdà)
Jean-Paul Poirier (Puigcerdà)
Eduard Romero (Puigcerdà)
Antoni Sánchez (Puigcerdà)
Pilar Vinyet (Vilar d' Urtg)

Frutas y Verduras:

M. COSTA

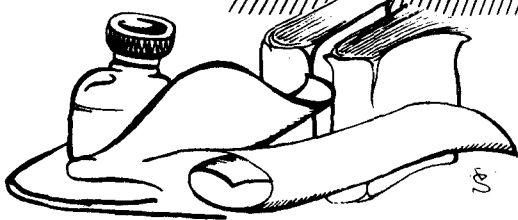
Plaza del Sol

PUIGCERDA

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4

PUIGCERDA

LES PRIMERES CONCESIONS DEL REI ALFONS I, El Cast.

En el número anterior de RUFACA us parlàvem del "LLIBRE VERT", compilat per tal d'evitar l'oblit de tan memorables concessions i us vàrem prometre parlar dels privilegis en ell continguts. Tanmateix, con que els privilegis reials a la Vila de Puigcerdà otorgats són molts i sobre assumptes tan disparions, i atès que alguns d'ells són reiteradament confirmats per monarques successius, hem pensat fer-ne una selecció dels més importants, basats en les primeres concessions del rei Alfons I, el Fundador de la Vila, que daten de 1.181 i 1.182 i completats amb altres d'èpoques posteriors.

Pensem, doncs, acoplar-los i dividir-los en quatre grups:

Un de tipus SOCIAL: Anti-feudalista, primer, i proteccionista, després; un altre, de tipus POLITIC i JUDICIAL, sobre la Reial Cort de Cerdanya; un tercer grup sobre privilegis d'ordre ECONOMIC per a la defensa de la Vila, (muralls, i el darrer grup sobre privilegis de caràcter ADMINISTRATIU, que tractarà del Consolat i càrrecs municipals.

Ara bé, avui comentarem monés la primera part del grup primer; és a dir: Privilegis referents a l'ordre SOCIAL, però només els de caire, diguem-ne ANTI-FEUDALISTA.

Són aquells privilegis que es refereixen a les franquícies o exempcions dels anomenats MALS USOS o drets que els senyors feudals solien exigir a llurs vassalls, i entre els quals cal esmentar:

1^a, el de REMENÇA o redempció o rescat personal. Consistia en l'impost que el senyor exigia al seu vassall, quan aquest volia conviar d'amo; és a dir, volia abandonar el domini d'aquell senyor per anar-se'n amb un altre; o també si volia vendre els seu béns, o quan es volia casar, cosa que no podia fer sense

previ concert del seu rescat. Com veiem, aquest abús no té pas lloc en el cas de Puigcerdà; ans al contrari, el rei afranqueix d'aquest impost a tots els qui vinguessin a poblar Puigcerdà. I, -cosa molt notable- si un dia volien anar a establir-se a un altre lloc, no estaven pas obligats a pagar al rei, l'esmentat dret feudal de remença. Es més, permet als cònsols de Puigcerdà el dret d'AFILIAMENT de veïns, en virtut del qual, els cònsols podien admetre com a veïns de la Vila a tots aquells que vinguessin a establir-se aquí, previ jurament d'observar els privilegis, franquícies i bons costums de la Vila, i es compromettessin a contribuir als càrrecs o despeses municipals. Per altra banda, en compensació, ells -com a nous veïns- podien fruit de totes les franquícies, privilegis i immunitats a la Vila otorgats.

2^a, L'atre dels mals usos era el de "INTESTIA", o sia, el dret que tenia el senyor a la tercera part - i fins i tot en alguns casos la meitat- de tots els béns del vassall, (rústic, pagès, o emfiteuta), que moria sense haver fet testament; o sia, INTESTAT.

3^a, L'EXORQUIA, era el dret que tenia el senyor a la SUCCESSION dels béns del seu vassall-home o dona de remença- que moria sense successió legítima; és a dir, sense haver tingut fills o hereu legítim, pròxim o directe.

4^a, La CUGÚCIA era el dret exigít i percebut pel senyor, quan una dona de remença era declarada adúltera; en tal cas, es feien dues parts del dot o béns de la culpable: una part era per al senyor i l'altra per al marit; bé; entenem-nos, per al marit, llevat que aquest fos convicte de consentiment en l'adulteri d'aquella; ja que aleshores, quedava tot per al senyor.

En altres indrets, alguns feudals

exigien també els drets d'ÀRCIA pel cas d'incendi del patrimoni, o també pel didatge dels fills del senyor, i alguns altres abusos feudals que no tenien efecte aquí a la Cerdanya, i per aital motiu els deixem de banda.

UN DARRER AFRANQUI-
MENT: A més a més, el rei Alfons I afranquí als pobladors de Puigcerdà a tot altre servei, o sia, d'algunes servituds que solien exigir també els feudals, tals com, censos en en blat o en diners, pollastres, pernils herba, ous de gallina, i transport d'aquestes coses, etc. Només es va reservar el rei els drets de Justícia que confiarà als seus tribunals, i el de la "HOST" o exèrcit, dels quals en parlarem un altre ocasió, en tractar els privilegis del grup segon.

Bé, doncs volem fer notar que el rei FUNDADOR de Puigcerdà, Alfons I, el Cast, - qui es deia "REI DE SENYORS i NO D'ESCLAUS"- va afranquir o eximir als puigcerdanencs, de tots aquests mals usos i drets corresponents; cosa que fou sens dubte, el motiu primordial del ràpid poblament de la Vila i un dels factors principals de la glòria, honor i prosperitat i grandesa de Puigcerdà.

De fet, els nostres reis, especialment l'esmentat Alfons I, el Fundador, Pere el Catòlic, Jaume I, Alfons el Magnànim i altres, havien procurat eixamplar aquell cercol que oprimia als catalans, (sobretot la qüestió dels pagesos de remença, afer que havia preocupat a tot Catalunya), fins que l'any 1.485 Ferran II, va abolir totalment aquells mals usos o abusos feudals, logrant així que deixés de regar-se aquesta terra nostrada, amb tants d'afans, suors i llàgrimes dels seus ciutadans.

SALVADOR GALCERAN,
Arxiver Diplomat.

(Procedeix de la pàgina 7)

està en el repertori de les esmentades cobles, es veuran servits.

Al passeig 10 d'Abril, tots els diumenges a la tarda, podrem ambadalir-nos, en aquest ambient sardanístic, siguent aquí un dels llocs on podrem posar a la pràctica al-
10

gunes de les ensenyances aconseguides al llarg de la primavera, temporada en aquest país, dedicada per excel·lència a l'aprenentatge de la dança catalana.

Per aconseguir un millorament tant en el nombre de diades com en la programació de cobles, ne-

cessitem més socis. Si t'agrada aquesta dança?, FES-TE SOCI, val la pena gaudir d'aquesta música tant bella i si tots hi posem quelcom de nostre, sens dubte millorarem tant la qualitat com el nombre de diades.

P.F.

LA PIRAMIDE DE KHEOPS

En el capítulo precedente, vimos como la pirámide de Kheops está situada en un lugar directamente relacionado con el Triángulo de las Bermudas. En realidad, se trata tan sólo de las bases de la división de la tierra en forma de dodecaedro tal como lo tenían considerado Platón, los celtas, los chinos, los griegos y los romanos. La tierra se parece a una pelota de fútbol compuesta de 12 piezas cosidas entre ellas. Allí donde están los o las líneas del "cosido" se localizan las zonas hitóricas de los fenómenos paranormales y magnéticos. El rombo del Oikumenia griego está compuesto con 7 de estas piezas pentagonales. Hasta el siglo XI se fabricaron dodecaedros de bronce que servían para medir los ángulos, (algunos de estos dodecaedros están en el museo galo-romano de Tongres - Francia).

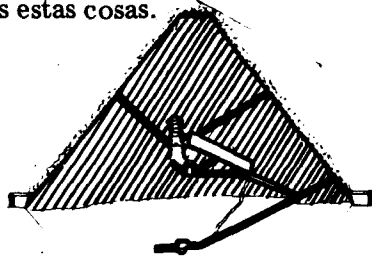
La pirámide de Kheops representa el estudio más completo sobre las ciencias paralelas a medio camino entre la arqueología, la historia oculta y la parasicología. Según Surid ben Sahulg, era necesario construir dos pirámides para acumular todos los conocimientos de las épocas anteriores como previsión de un posible diluvio. Así hacia el año 4.700 a. JC. se construyó esta pirámide francamente sorprendente. Es un verdadero "texto de piedra" relacionado con el culto solar. Allí donde está la pirámide el campo de visión celeste es absolutamente excepcional: se ve el horizonte por todos los lados y permite estudiar con un máximo de garantías todos los fenómenos astrológicos.

LA PIRAMIDE ES UN ACUMULADOR ENERGETICO

La pirámide fue construida con piedras calizas y luego pintada de rojo exteriormente; en su interior hay una torre de granito y el sarcófago real que también es de granito rojo. El sarcófago tiene la particularidad de que cuando se golpea la tapa, emite un sonido que no puede reproducir la escala musical. La pirámide mide 137 m. de alto, 227m. de lado, un ángulo de 51 52' (Stonehenge está en la latitud 51 10'), 260.000 m²., 7 millones de toneladas. La parte de arriba no es puntiaguda como se podría suponer sino que termina en una plataforma de 10 m. como las pirámides aztecas y mayas. Encima hay un tipo de

asiento con bloque de piedras. No fue la erosión que formó esta plataforma, fue hecha como tal y de ella habla Jeremías en 43-IX-X y San Mateo en 21-42.

Sería muy largo y aburrido apuntar aquí todo el conjunto de las medidas de la pirámide e interpretarlas. Sólo citaremos los puntos principales que expresan que la pirámide no fue construida con dimensiones casuales. La medida que sirvió de "abaca" fue el codo sagrado egipcio que corresponde a la 1/100.000 parte del rayo terrestre (0,63566 m.). Encontramos dimensiones relacionadas con el número Pi, con la duración del año solar, sideral y anomalístico, con la ley de varicación periódica de las estaciones, con la cuadratura del círculo, frecuencia de los terremotos, distribución armónica de las tierras y mares, forma matemática de la tierra, distancia media entre la tierra y el sol, efectos de la ley de la gravedad sobre la órbita terrestre, leyes astronómicas de la precesión de los equinocvios, leyes de los sistemas cronológicos históricos (habla remos más tarde de ello). Pues sí, nuestros queridos egipcios conocían todas estas cosas.

Hay más. Aparte de las medidas, hay que tener en cuenta las orientaciones y la simbología de las formas. La medida orientada nortesur tiene una precisión de 4' 35" lo que no obtiene ni el Observatorio de Pic du Midi y ni siquiera una brujula. Los lados este y oeste tienen mayor precisión aun: 2' de diferencia en el paralelismo y en la orientación, lo que es ya un enigma para los especialistas: o sea como se pudo hacer esta corrección de ángulos a partir de la orientación norte. La mayor parte de los pasadizos están orientados hacia las estrellas, por ejemplo uno se dirige hacia Sirio (representación de Isis, esposa de Osiris) otro hacia Alfa del Dragón (estrella polar en 4.500 a. JC.). La base cuadrada representa la base inmutable de la naturaleza, los lados triangulares corresponden a las tres potencias del

alma. La cara norte representa el calor, el sur el frío, el oeste la oscuridad y el este la luz.

En el centro de la pirámide hay una torres, el Zed. Está aislada de las demás estancias del edificio por una fina capa de aire y espacios de resonancia, de las cuales habla Enoch en el capítulo XXII, Corresponden a las divisiones sagradas del Más - Allá, quizás a las radiaciones gamma y tienen algo que ver con la antimateria. El Zed se parece a un menhir con 4 dolmenes superpuestos. En el centro de la torres está la cámara real de 10 x 5 m.. La base del Zed es de 18 x 9,5 m. lo que corresponde exactamente a las dimensiones de la plataforma de la pirámide de Saqqara. De hecho se sabe que el Zed fue transportado de desde alguna plataforma hasta Gizeh.

Pero en punto más importante e interesante de la pirámide es su función magnética. Es un auténtico acumulador energético, (sólo en 1.910 la ciencia se dio cuenta que las estrellas abastecían algún tipo de energía). Al estar construida en una llanura desértica, la pirámide no sufre ningún tipo de interferencias; capta las energías no-terrestres que deben ayudar a los cuerpos muertos a pasar el Más - Allá. Los antiguos sacerdotes consideraban que los seres eran mortales por faltar estas energías cósmicas. Así se colocó a los muertos en la parte más magnética del edificio. La estructura piramidal tiene una correlación resonante con las líneas del campo magnético solar. Domestica el "viento solar" que es el plasma de hidrógeno compuesto de electrones y protones. Este "viento" choca contra la atmósfera a la velocidad de 50 km/s. (Sirio se aleja de la tierra a la misma velocidad). Se trata de una energía más perfecta que la pirámide ha llegado a domar: provoca un cortocircuito entre el suelo y las capas electrizadas externas a la atmósfera. Incluso se llegó a pensar que las distintas catastrofes que hubo antaño pudieran tener algo que ver con este fenómeno: "el fuego celestial" pudo volatilizar grandes aisladores (quizas del de Saqqara) y provocar una enorme concentración de carbono radioactivo que dió lugar a nutaciones aberrantes entre los seres y vegetales.

I.PEREN

Continuará: LAS PROFECIAS Y LOS EFECTOS MAGNETICOS DE LA PIRAMIDE DE KHEOPS

**VADELLA
AMB
MOIXERONS**

La senyora Antònia és altra vegada amb nosaltres per fer-nos degustar un plat típic del temps:

Vedella amb moixerons.

Ens ho ha explicat així:

Agafó el tros de vedella i el tallo a trossets, ni massa grossos ni massa petits, els poso en una cassola de terra, ben fonda, amb una cullarada de llard i deixo, que devinguin rossos. Una vegada conseguit aixó trec la carn de la cassola i la deixo apart. Amb el suc que ha quedat faig sofregir la ceba tallada al llarg en quatre o cin trossets, procurant que quedi cuita però no torrada. Quan està a punt si afeigeixen els tomaquets també talladets a trossets ben menudets, es ruixa amb una copeta de xerès sec i tapo la cassola daixan-t-ho coure tot a poc a poquet.

Mentrestant tindrem nets els moixerons i els farem fregir en una paella juntant-los a la carn.

Tornem a la cassola que tenim al foc.

Hi tirarem una rameta de canyella, una fulla de llor i una mica de nou moscada. A mida que veiem que el suc es va reduint, hi anirem tirant aigua o, millor, brou.

Quan aquest suquet està a meitat de la cocció es cola, amb un colador de forats grossos, a la cassola on hem posat la vedella i els moixerons procurant que quedin coberts.

Es torna al foc, fent que cogui tot ben lentament. Ha de quedar curt de suc.

Si volem que el plat quedi d'alló més bo, farem una picada en el morter: un fetget de pollastre, unes quantes ametlles torrades, un poslet de farina i una miqueta de brou, a fi de que quedi una pasta espesseta, i ho afeigirem al guissat.

Us haureu adonat que encara no hi hem posat la sal. Aquesta la deixarem per última hora (un quart abans de servir-lo) per no córrer el risc de que el plat ens quedi massa fort.

INGREDIENTS (per quatre persones):

Una bona quantitat de moixerons.

Un kilo de coll o prim de la vedella.

Un ceba mitxaneta.

Dos tomaquets ben madurs.

Quatre llosses de brou o "caldo"

la BONA CUINERA

CONSTRUCCIONES

F. BRAVO

Escuelas Pías, 10 - 1º
PUIGCERDA

GERONA

APARTAMENTOS BOR

SU SEGUNDO HOGAR

INFORMACION EN LA OBRA BOR
DE Cerdanya

o bien en los teléfonos:

93 258 22 21

93 348 06 74

ELECTRODOMESTICS

Avinguda Dr. Piguillem, 3
PUIGCERDA
(Girona)

PIRINEU

CAIXA RURAL DEL PIRINEU
SOCIETAT COOPERATIVA

Inscripta Banc Espanya núm. 41 Sec. A.

Coronel Molera, 12 - PUIGCERDA (Girona)

HISTORIA D'UN BORRAL DE NEU

"Cal deixar els herois amb llur xerrameca, els clowns amb llurs gesticulacions i els titelles amb les seves malles d'or, per tal de preservar millor el que hi ha de més fràgil en l'home: la llibertat d'ésser ell mateix"

Michel Ballerini

Vaig caure enmig de l'impressionant silenci d'una nevada. A poc a poc, lentament, com tots els altres borral·ls de neu. Jo vaig ser dels últims. Vaig caure tou. L'altre hivern no havia tingut tanta sort; em va tocar dels primers en una nevada Nadalença i vaig restar solgat en la congesta fins ben entrat el mes de Juny.

Ara era de nit, en arribar la matinada, el fred em va estarrufar i els primers raigs de sol em van fer lluir com un cristall. Havia caigut gairebé al cim d'una muntanya molt bonica. Al meu voltant hi veia moltes altres muntanyes, i darrera encara n'hi havia més, també gemades de neu.

A la nit, els estels venien a fer-me companyia i l'esquerpa perdiu blanca s'arrecerava en unes roques prop de la carena.

Un bon dia, de bon matí, em va despertar com una fresca llunyania. Just dels darrers pins del fons de la vall sortien dos puntets negres que anaven avançant pendent amunt. Pujaven a poc a poc, amb els esquís als peus. Lentament i sense presses s'anaven endinsant en aquest meravellós paradís de la llum i del silenci. Les pells de foca s'arrapaven dolçament a la neu i deixaven una traça regular i harmònica, tot dibuixant boniques llaçades que els permetien de guanyar nivell suaument però sense parar. Semblava que fugien d'alguna cosa, d'algun misteri estrany.

En arribar al cim, en prou feines van dir res. Senzillament contemplaven i acceptaven callar per respencte al silenci. Asseguts en una pedra descansaren de l'esforç de la pujada, però més que res semblava que descansaven i que es deslliuraven d'altres coses molt més pesades.

Feien cara de bona gent, de gent senzilla que es trobava bé allà dalt. Es varen calçar els esquís, donaren l'últim comp d'ull com si els dolgués deixar aquell paratge i es van encarar decidits amb el pendent.

En passar prop meu, un d'ells, amb el bastó, em va fer saltar de manera que vaig anar a parar al voraviu del seu paraneu. I així fou com vaig començar el meu viatge.

Baixàvem serpentejant cap a la fondalada. Els esquís festejaven la neu suaument, com si tinguessin por de malmetre-la massa, com si volguessin compendre humilment que es tractava d'un veritable tresor de la naturalesa. Ningú els mirava i els "derrapatges" insolents no eren necessaris.

En poca estona vàrem arribar al torrent. Per a mi era quasi incomprendible que els homes fossin capaços de moviments tan àgils lliscant per damunt de les muntanyes més altes. Ara, en el llit del torrent balancejàvem suaument d'un costat a l'altre com aquell quei bressola un infant.

Tot d'un plegat es van aturar. Ja hi som! Avall es veia un gran edifici amb la teulada lluent. Més enllà molts d'altres. De tots colors. Ben virolats. Uns de molts alts amb finestres petites. D'altres de més petits empresonats i aïllats dins d'una cleda. Tots apilotats.

A l'esquerra, la muntanya estava estripada i en una gran esplana de fang, el sol feia relluir el clatell de centenars d'automòbils.

Allà a prop, insolents escultures de ferro cridaner, amb politges mal engrassades, cables, gent penjada, torres metàl·liques amb els braços en creu, gent arrosegada, gent apilotada com a l'entrada d'una gran fàbrica...

Havien "promocionat" aquella vall. La venien com qualsevol altre producte, i fins hi tot li havien buscat un nom més comercial.

La deuen anunciar en diaris i revistes, utilitzant "slogans" que parlen invariablement d'esport, d'esplai, de naturalesa, d'aire lliure, de tranquil·litat... i en parlen sobretot com si això es pogués consumir, com si no fos un dret derivat de la mateixa existència.

Els borral·ls de neu, que no sabem pas massa de qué va, teniem entès que les belleses de la muntanya eren patrimoni de tots, si més no el dret a gaudir-ne de manera digna i natural.

Es veu que no és ben bé així. Posen a la venda un obsequi molt ben embolicat però sense cap contingut a dintre. La veritable finalitat d'una estació d'esquí no compta. La publicitat no parla pas dels permisos i crèdits que concedeixen a les empreses privades, tan

sols amb la condició que equipin la muntanya sense cura de malmetre-la, d'acord amb el més elemental criteri d'especulació i menyspreant tranquil·lament la privilegiada funció que hauria de tenir dins el marc de la nostra societat.

L'amortització no és cap problema, d'això se'n fa càrrec la societat de consum, la qual ara també consumeix les corresponents racions d'esplai, d'esport, d'aire lliure... naturalment adulterades. No hi ja res. Ja hi estem acostumats. Per als promotors no cal pas fer bé les coses, només cal fer-les rendables.

Des del voraviu del paraneu del meu amic, amb poca estona m'he fet càrrec del muntatge d'aquesta estació d'esquí.

Cal molta gent, gent que pagui i que fins i tot estigui disposada a fer cua per pagar al comptat. I aquest any es paga car. Sempre preus amunt, tal com correspon en tot el que està relacionat amb el telesquí i telecadires. No té importància si n'hi ha un o deu, si es disposa de millors o pitjors serveis, o si ni tant sols hi ha els indispensables. El preu sempre és el mateix.

Em vaig acomiadar sobtadament de l'amic que em transportava. Ell va entrar a l'snack; abans de passar la porta va espolsar la neu de les sabates amb un impressionant cop de peu a la paret. Es veu que això entra dins les normes d'educació establertes en aquestes zones "promocionades". El que és cert és que de rebot i amb l'ajuda del vent vaig anar a parar a la punta d'un marge proper.

Hola, benvingut! Eren els altres borral·ls de neu que ja feia dies que estaven allí. Els vaig explicar el meu viatge i em lamentava que hagués acabat.

No, no et preocupis. Aquí el divertiràs molt! Veiem que t'has fer càrrec de la situació, però encara et cal conèixer un dels episodis més interessants.

Efectivament. No s'han pas preocupat solament de l'especulació. Seria poc honest. Amb fina delicadesa han promocionat també les inesgotables peculiaritats teatrals de la societat de consum, convertint aquest racó de muntanya en una immensa sala d'espectacles.

La funció ja comença de bona arribada.

Cal donar tres vegades la volta a l'aparcament de més a la vora de les pistes sabent per endavanr que

no s'hi trobarà lloc. Això permet, però, de fer una exhibició llarga i completa del cotxe, sense risc, còmodament, i ben calentó.

Un borrall, company meu, assegura que aquests "clowns" els altres dies són gent ben normal, i fins i tot personalitats que vénen disfressades. I no és pas perquè parlem de personalitats precisament, però el que signa aquestes quatre ratlles també l'he vist sovint rivalitzant amb els principals protagonistes de cada diumenge.

En els rengles d'espera, l'espectacle pren, de vegades, una emoció inusitada. Brollen les inquietuds oprimides durant la setmana. Alguns, malgrat que ja s'hagin desfogat en les embussades de l'accés per la carretera, encara els resta la necessitat de manifestar la seva llei. La llei de la jungla, la del més "fort". També hi ha la del més "viu", que s'escapoleix i llavors explica a tothom com ho ha de fer.

Sembla que la incultura d'una gentada és directament proporcional a la llargada de la cua.

Una vegada a la pista el gran circ continua. Em sembla que era Voltaire que ens ho va ben dir: "Hom en gira a mirar els gossos sols quan els sent bordar, i... hom vol ser mirat!".

Hi ha tants estils perfectes com esquiadors en acció. Els que baixen en "shuss" bola de neu, o molí de vent, els tramvia i els "bulldozer". Els estilistes "mànc d'escombria", els "sacs de nusos", els dels genolls cap endins i els del cul cap a fora. Els de: "contempla Sussi que bé ho faig", els que porten un gran mirall a les espátules i els "espolsapins".

Però si per tot això passés desaparegut, fa falta encara embotlicar-ho de colorines. L'anorac pentacolor és decisiu: té l'avantatge que com més colors té, més fàcil resulta que combini amb les sabates. I fins amb els esquís, el gorro, el mocador i el "for-fait" d'algunes estacions.

Quan un se sent humil procura camuflar-se dessota d'una bona capa de crema d'emmorenir. També

hi ajuda el posar-se darrera d'unes ulleres anti-sol, anti-boira, panoràmiques, "tuyau-de-poêle", "espill d'argent", mono, bi, tri,... "la tira".

El problema no és divertir-se sinó exhibir-se. I els "promotors" saben que per aconseguir-ho som capaços de fer molts sacrificis.

Amb els borralls de neu veins comentàvem que seria convenient que tothom anés a la muntanya o a esquiar, almenys una vegada. La solitud és un mirall sense complaença. Llavors no hi ha espectadors. Ja no cal disfressar-se ni per fora ni per dins, i por ser resultat més fàcil acceptar d'ésser honest amb si matei. I amb els altres. Acceptar d'ésser senzill i senzillament educat. Estimar la muntanya per ella mateixa i no per l'aire que es pugui donar. Tant en l'home com en la muntanya no hi ha res més que bellesa, el més important és saber-ho i admetre-ho

Ramon Orriols.

LA Cerdanya (1a. Part)

EXTENSIO I LIMITS. La magnificència i la lluminositat d'aquesta comarca, sorprenen perennement el sortós viatger que per primera vegada hi posa els peus.

Enclotada entre alterosos cims gairebé arriben als 3.000 m., amb el cel blau i mediterrani que la fan una de les més encisadores de totes les contrades catalanes.

Limita la Cerdanya a llebant amb el Conflent pel coll de la Perxa a Ponent amb l'Urgellet per l'estret de Mollet, passat Martinet, al Nord amb l'Ariega i Capcir, pel coll de Puigmorens i massis de Carlit, i a Migdia amb el Bergadá i vall de Ribes, per la serra del Cadí i Puigllansada, Collada de Toses i el Puigmal.

GEOLOGIA. Al arrugar-se el muntanyam pireneic en direcció O.E. es va formar unes falles paral·leles i profundes que varen ocasionar un formidable esfondrament amb la consegüent formació d'una

fossa profunda, la qual a l'època miocènica es transformarà en un gran llac que fou el veritable artífex de la vall Cerdana actual.

La fauna era en aquelles èpoques -diu Chevalier- idèntica a la que volaven damunt grans arbres tropicals barrejats amb espècies de la fauna actual.

Les prades servien de pastura a uns elefants monstres, mes grans encara que el mahmut, mastodons, simis, cavalls i altres menes d'animals. El riu Querol, que era el més important de la Cerdanya amb els seus afluents el Segre i la Llavatera, s'obri pas entre els sediments lacustres i fluvials del mioce.

Chevalier afageix que aquella erosió va augmentar durant un temps calmos i sec, contemporani de la glaciació anterior, ço que va portar la completa desecació del gran llac cerdà.

La muntanya està formada per roques cristal·lines i roques sedi-

mentàries paleozoiques, i la Plana està composta per terrenys terciaris i quaternaris, la majoria d'aquests darrers.

CLIMA. La varietat dels vents fa que el clima de la Cerdanya sigui molt sec i molt sa.

A l'estiu, els vents que baixen de Maranges o del Querol, refrescan la temperatura que en algunes hores del dia es bastant elevada, i fa que les nits estiuenques siguin més aviat fresques.

A l'hivern les temperatures són baixes, algunes vegades baixíssimes; però en general gràcies al bon assolament, no arriben a les extremes de les muntanyes que l'enroden.

A la Cerdanya no plou gaire, la verdor de la seva plana és deguda únicament a les aigües dels riuets que baixen de les zones plujoses de les muntanyes veïnes.

Les neus emmantellant sovint la Plana; però si no són les de desembre i de gener, no s'hi estan gaire. Hi ha un adagi que diu:

"La neu de desembre i de gener s'hi assenta con un cavaller, i la neu de febrer fuig com el gos llebrer".

SEGONS DATES DEL ANY 1.933

ANTONI MORENO

¿DESDE QUE LUGAR?

Analicemos ciertas circunstancias, he observado que el hombre está todavía inmerso en la cima en que cayó cuando fue desterrado a este planeta.

!Pobre hombre! Cayó en picado y se confundía con toda clase de bestias, entre ellas los simios que son los más parecidos al hombre y a cuyo sistema de vivencia nos acostumbramos después de que nuestros primeros progenitores en estos ámbitos nos dejaron.

Todo esto viene a cuento (para el que lo haya entendido) por las continuas luchas que hemos tenido desde nuestro primer aterrizaje hasta la fecha.

Si en un principio nos acostumbramos a defender nuestra parcela por supervivencia o conquista, para mejor defendernos, puesto que la supervivencia iba pareja a nuestro parcelamiento, ahora, en nuestros días cuando parece que la supervivencia la tenemos todos conseguida, nos aferramos exactamente a la defensa de ese trozo de terreno vital cuando ya todos los trozos lo son. Si supieramos que nuestra procedencia es de un planeta dominado todo él por un solo Poder desde luego con una gobernación pareja a su soberanía, nos daremos cuenta de que la humanidad salida de unos desterrados en este planeta, tenemos a un dominio general absoluto de él y ese es el continuo afán de nuestras inquietudes. Primero la parcela, después la comarca, luego el territorio, la nación, el continente... Todo lo cual origina traumas, puesto que todos lo queremos al mismo tiempo. Todos somos hermanos. Todos pensamos lo mismo. Todos llevamos el mismo carisma.

De aquí parte la fatal sospecha: Si nuestros ancestros pudieron dominarse en sus pasiones y avaricias, ¿llegará un día en que nosotros seamos igual?. Por que para eso tendría que prepararse una conferencia internacional para unificar todos los países del globo por sus diferentes naciones y dar al traste con los países muertos de hambre que son hermanos nuestros y con toda variedad de fronteras tanto nacionales como internacionales y ayudarnos todos como únicos ejemplares de una raza que nos observa desde quién sabe que lugar del espacio.

GUILLERMO GIL

FEM PATRIA BALLANT

Fa pocs dies va caure a les meves mans un petit llibret, que em recordà moments joiosos de la passada joventut, viscuts a diferents indrets de les comarques de l'Empordà, Girona, Banyoles... Possiblement els haureu tingut a les vostres mans i tal volta molts de vosaltres no l'hi donareu gaire atenció, doncs fora la curiositat de saber el que passa no uns haurà dit gaire res, ja que les coses no viscudes solen passar al voltant nostres i quasi ni ens en adonem.

El llibret és la GUIA D'APLECS SARDANISTES DE LES COMARQUES GIRONINES. Temporada 1.978, a la que hi col·labora la Diputació Provincial.

Doncs bé, els Aplecs de Sardanes són veritables trobades de germanor, de la gent jove principalment jornades viscudes a l'aire lliure, ballant sardanes, veient-les ballar i escoltant-les, entre rialles i alegria, barrejats nois i noies de diferents indrets de les terres catalanes; són festes encisadores, populars, plenament catalanes i universals; llocs de trobada de gents de totes procedències i que no es poden sinó recordar, malgrat el pas dels anys, com recordi amb elles al "Siset" del Mas Notari de l'Escala, company infatigable als Aplecs.

Em venen a la memoria el de Caldes de Malavella, Banyoles, Girona, Figueres... de fa una vintena d'anys, i sembla que encara veig trens plens de jovent arribant des de primera hora del matí, autocars llogats especialment que venien de tots llocs, bicicletes, motos, turismes... i tota classe de transports era

insuficient per a arrosegar multituds de jovent que anaven a l'Aplec. Les rialles, bromes, jocs i cançons no paraven en tot el dia. Diferents cobles alternaven sense repòs l'audió de Sardanes. A la fi d'una sessió totes les Cobles juntes com si fossin una sola tocaven la sardana escollida. Colles de sardanistes de tot arreu, presentacions de gents de diferents indrets que tot seguit en sentien amics com si s'haguessin conegut de tota la vida: germanor, alegria, esplai, música, felicitat.

La introducció del llibret parla "del restabliment d'una Institució (La Generalitat) que ens ha de dur a la plena consecució de les llibertats Pàtries(...) que assolida sense estralls (és), primer graó d'una gran edifici que tots hem d'ajudar a reconstruir".

Diu que "els Aplecs d'ara representen una benvinguda, joiosa a quelcom que ens justifica com a poble (referint-se a les Institucions de Catalunya)". I acaba proclamant el sentit més fons dels aplecs dient: "... nosaltres, els sardanistes, fem que la rotllana sardanística no desmereixi de la voluntat de ser que Catalunya no ha perdut mai". I al comiat s'expressa manifestant que "necessitàvem saber si tots els assitents a aquestes manifestacions senyals (els aplecs) se n'havien adonat que la sardana també en forma part el fet català; que també es pot fer Pàtria ballant i escoltant sardanes".

L'esbós ens dona raó dels llocs que celebren Aplec a Girona aquest any:

12	Març	VI	Aplec a Celrà	24	Juny	V	Roses
19	"	V	" " Flaçà	25	"	XII	Torroella
26	"	XIV	" " Sils				de Montgrí
2	Abril	XXII	" " Riudaneres	2	Juliol	XXVI	Banyoles
9	"	I	" " Breda	9	"	XVI	Olot
16	"	"	" " Castelló	16	"	XXV	Ripoll
			" " d'Empuries	23	"	VI	Llançà
23	"	V	" " Sant Jaume	30	"	VI	Perelada
			" " de Llierca	6	Agost	VIII	Port-Bou
30	"	XXIX	" " Caldes de	12	"(nit)	II	Figueres
			" " Malavella	13	"	VII	Tordera
1	Maig	VI	" " Platja d'Aro	20	"	VII	Vilamacolu
7	"	XI	" " Lloret Mar	27	"	I	Sant Feliu
14	"	III	" " L'Escala				de Pallarols
21	"	XVII	" " Figueres	10	Sept	IV	Calonge
28	"	XXII	" " Girona	24	"	VIII	Palafrugell
11	Juny	XVI	" " La Bisbal	1	Octb.	X	Cassà de la
18	"	XXIV	" " Anglès				Selva
				8	"	IX	Llagostera

22 septbre. Tradicional Aplec de Sant Maurici a CALDES DE MALAVELLA

(Segueix a la pàgina 19)

CARACTERÍSTIQUES DE LA CAPITALISTA DE LA CERDANYA (TIPUS ALP).

- A) Planols per fer construccions de 9 o 10 pisos a qualsevol poble de la Cerdanya.
- B) Butxaca per ficar-hi el permís d'obres de l'Ajuntament.
- C) Talonari de xecs per subornar a la gent que es queixi.
- D) Tap de suro per no sentir les queixes del poble.
- E) Ulleres de sol perquè quan passi pel carrer la gent no el recongui.
- F) Butxaca per ficar-hi el telèfon de l'empresa de Barcelona.
- G) Camisa, pantalons i sabates al estil proletari, per despistar.
- H) Coixí que es fica a certa part del cos i que serveix perquè no noti les puntades de peu que li puguin donar.

ACUDITS

Segons declaracions de la C.I.A., B.B. i C.C. faran una pel·lícula amb M.M. després d'haver ensenyat el D.N.I. a la O.N.U., perquè el F.B.I., la O.T.A.N. i el B.O.E. estaven a l'expectativa de si la O.E.A. era partidària de que la O.P.E.P. entrés en la C.E.E. amb permís del M.E.C.

Això ha estat desmentit per la F.I.F.A. i per la F.I.B.A., perquè la O.L.P. ha censurat el partit del P.S.V. en la U.E.F.A. Per tot això el R.C.D. Espanyol s'ha queixat al U.N.I.C.E.F. de que la F.A.O. no el deixi entrar en la R.A.F., previ consentiment de E.E.U.U. o U.S.A. i U.R.S.S., Aleshores, tot això ens porta a la conclusió de que el F.R.E.-L.I.N.O. i la O.U.A. poden estar d'acord amb la S.E.A.T. i la R.E.P.E.S.A. de que en R.T.V.E. això ja C.A.M.P.S.A. massa.

(RUAIX-78)

- Saps qui és el millor porter del món? li diu un senyor a un altre senyor
- El porter de l'equip d'Alemanya, li contesta. Es en Maier.
- Doncs no, el millor porter del món és la dona.
- ¿La dona?, perquè?
- Perquè, al mateix temps, para dos pilotes i un davanter centre

(RUAIX - 78)

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel: 88 02 77

PUIGCERDA

Palau 3

Major, 13 - Telèfon 88 06 99 - Puigcerdà

PIRAUT

BOTIGUES ESPECIALITZADES

CARRER MAJOR, 9, 14 i 16.

PUIGCERDA

op

OPTICA PUIG

lentes de contacto

Morera, 4

PUIGCERDA

TEL: 880.671

(Girona)

SUFICIENT O SATISFACTORI ?

Ens trobem en unes dades en les que un percentatge molt importat de la població està pendent del que abans se'n deia "suspensos". La "Nova" Llei d'Educació (suposem que se'n diu nova perquè portava paraules noves i problemes nous, no pas perquè donés nous plantejaments o noves solucions als eterns problemes educatius de casa nostra) va creure oportú de canviar el terme **SUSPENSO** per **INSUFICIENTE**, el terme **EXAMEN** per **EVALUACION**, el terme **MAESTRO** per **PROFESOR**... i així, tots vàrem haver d'aprendre noves paraules i sigles i més sigles (que si BUP, que si MEC, que si COU, i si no COU, PREU; i ... prou!).

Sigui com sigui, voldriem destacar una especialment de les moltes coses que per desgràcia no han canviat: el fet gravíssim de que la major part dels nens segueixen obsessionats per les "notes", amb l'agranant de que ara la "neura" s'ha extès fins i tot als nanos dels primers cursos de bàsica. A molts pares, a bastants alumnes i més d'un professor preocupa més aprovar que aprendre, i això és degut a un canvi molt greu de valors que voldriem analitzar en detall.

Si vostè és dels que creu que qui apren, aprova; i qui no apren, suspèn; permetim que li digui que la seva innocència és admirable però una mica anacrònica.

M'entendrà millor si li comparo amb la conducció d'automòbils. Que la major part de les escoles de conducció no ensenyen a conduir, és cosa evident. Malgrat honroses excepcions que deuen existir però que desconec, ensenyen a aprovar l'exàmen de conduir, que és quelcom diferent. Recordo que quan jo n'aprenia, el sis-cents en el feia les pràctiques duia dos adhesius al vidre de darrera. Quan havia d'aparcar calia estar molt al cas: quan apareixia un dels pals que delimitava la zona per aparcar per un dels adhesius: volant tot a la dreta! Quan l'altre pal sortia per l'altre adhesiu: volant tot a l'esquerra! i si ho feies amb precisió, aparcament perfecte! Creieu que això és ensenyar a aparcar?. Mai he vist pals d'aquests a cap aparcament ni ningú que els duï a la baca i els monti abans

d'aparcar... Quedi clar, per favor! que no és la meua intenció criticar les acadèmies de conducció.

Jo em vaig treure el carnet fa deu anys i és probable que els mètodes pedagògics hagin canviat molt. Ara bé, fixeu-vos en un detall: si busquem una acadèmia de conduir bona, no buscarem aquella en la que els conductors tinguin menys accidents en el primer any de conduir, sinó aquella amb més alt índex d'aprovat a la primera. El canvi de valors es perillós al qual al·ludim, és evident.

Massa vegades ens limitem a valorar només les notes dels estudiants quan hauria de preocupar molt més el procés previ que justifica o no aquestes notes. En una societat consumista, capitalista i deshumanitzada compta per damunt de tot els resultats ("Obras son amores..." faves comptades...) Un noi que s'ha esforçat en els estudis però que desgraciadament ha suspès (per haver estudiat malament o per altres raons de les que no és responsable) i que no se li valora el treball que ha fet, l'esforç personal, sinó simplement que ha suspès, arriba fàcilment a la conclusió de que aprendre no és important; el que és important és aprovar. A aquest pas segueix el desencantament cap al fet mateix d'aprendre. I constatem llavors per la major part d'ells no aprenen per saber sinó que "empollen" per aprovar. I és tan clar i evident que a tots els nens els agrada aprendre com que tota la mainada odia "l'empollar", i aqueixa pèrdua de motivació no es resol ni amb bronques, ni amb premis, ni amb amenaces. "Si aproves et compraré..." Si aproves tindràs..." i el noi, pressionat pert tots cantons cap a l'aprovat, copia falsifica exàmens, paga als companys perquè li fagin làmines, i en el millors dels casos: empolla, no estudia, que és molt diferent. Doncs que cal fer? Els mestres, per la seva part ja ho saben prou i si no ho fan és perquè amb quaranta nanos per classe... ja m'ho esplicareu!. Les teories funcionen molt bé quan no es passa de 25 nois per aula. No podem concloure la lluita per l'escolarització de la nostra mainada quan tots tinguin una cadira i una taula a l'escola Cal que tots tinguin un bocinet més gros de metre que una quarantava

part.

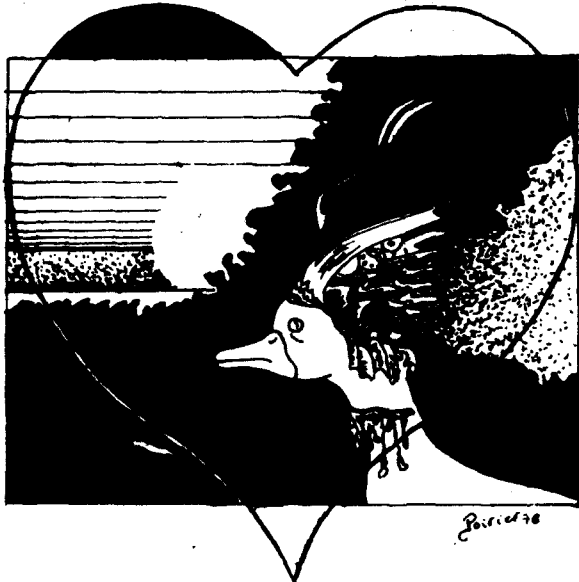
I els pares? Jo li deia l'altre dia a un pare que la solució era simplement actuar amb sentit comú, i ell em va respondre que aquest era el menys comú de tots els sentits. Les famílies que vàren celebrar amb alegria els primers passos del seu fill o el primer dia que va vestir-se sol; i que vàren alegrar-se igualment quan va aprendre a dividir per tres xifres o fer un bon comentari d'una novela o un programa de TV. donant més importància a aquest fet que a les notes, acostumen a tenir fills motivats per l'aprenentatge. I creiem que aquesta actitud familiar és indispensable i insubstituïble.

Hem comprovat en les nostres llargues xerrades amb nois sense motivació cap als estudis, que malgrat se'ls ensenyi noves tècniques de treball intel·lectual, els resultats són magres i ells mateixos afirmen amb cert desànim que els hi manca el "motor d'arrencada" que els empenyi a dur a terme les noves tècniques. I si d'aquest motor no l'ha internalitzat el noi des dels primers anys de vida en l'ambient familiar, només cal esperar el miracle, o una actitud dels pares disposada a recuperar el temps perdut, o l'arribada de la maduresa de l'universitari, que davant la necessitat urgent de preparar-se per la vida, inventa les pròpies motivacions encara que a vegades arriben massa tard.

Un dia dedicarem un d'aquests espais a parlar de les causes del fracàs escolar. Mestrestant, si algun pare està en aquesta situació i vol aprofundir sobre ella li recomanem el llibre: "Los Exámenes" de Clifford Allen publicat a l'Editorial Oikos-Tau, S.A. de Barcelona. El llibre duu con a subtítol "Libro para los padres cuyos hijos deben enfrentarse con los exámenes" que ja és prou suggerent...

Als estudiants, que en darrer terme són els que menys culpa tenen encara que sigui els que més en reben les conseqüències, els diria que es preocupin de millorar les seves tècniques de treball intel·lectual i els seus mètodes d'estudi. També per a vosaltres hi ha llibres, n'opels menuts però sí pels de BUP, per exemple: CARMAN, ROYCE; "Habilidad para estudiar" Limusa (Méjico) aquest és un llibre programat, molt bo (pot ser el millor dels que

(Segueix a la pàgina 19)

EL CUENTO DE LA OCA LOCA

- Demos muerte a la oca insolente!!
- Si, Si!!
- Por qué?
- Se atrevió a pronunciar la palabra prohibida!
- A pesar de todas las prohibiciones!
- Oh! Dios mio!
- Es una oca suicida que no merece la vida.
- Muerte a la oca revolucionaria !!!
- Ya no quedan principios, ni orden, ni moral... pero ¿A dónde iremos a parar?
- Qué pasó, qué pasó, qué dijo ?
- Pronunció la palabra prohibida.
- Dios mio !...la palabra... y se atrevió... a pesar, a pesar... de todo?
- Si, Si !!
- Se atrevió, la pronunció !
- Muerte, muerte !!!
- No podemos permitir que su inconciencia nos hunda.
- No, No !!
- Cumplamos con nuestra misión !
- Démosle muerte !!!
- Si, Si !!
- Muerte - muerte - muerte - muerte - muertemuertemuertemuerte!!!!

Y, uno a uno, fueron hundiendo sus puñales en el cuerpo de la renegada que por cierto rehusó a morir con los ojos vendados.

- Seguramente estaba loca
- Claro, no hay otra explicación, pero no podemos permitir que la locura engendre la duda en nuestros tiernos hijitos.
- No; NO !!
- Esto jamás !
- La salud y los principios ante todo.
- SI, SI!!
- Y para siempre jamás.
- SI, SI !!

(La oca había pronunciado la palabra amor).

¿CAMBIO DE CIRCUNSTANCIA ?

Luna negra, sin brillo.
Cuadriláteros de cercas
que cercan muchos huidos
del terror que impera
yo no se dónde...
Allí todos refugiados,
familias con muchos niños...
Ultras guardando, ¿de qué partido?

Terror en el cuadrilátero...
palizas, miedo, hambre y sueño.
¿Donde estamos, quién nos trajo?

La noche, que tiene Luna, negra es
¿Cómo me escapo?... Es facil...
Cinco personas en línea
taponan el cuadrilátero.

Mi esposa tiembra, mi niño llora...
!Eh... guardianes...escapar quiero...!
Ayudadnos, yo no puedo escapar con mi familia.
-Ven, muchacho, trataremos-

Con ellos ya voy seguro...
Pero me miran, sonrien y se me burlan
mientras los cinco me cercan.
Al fondo una puerta enorme
de rojo marrón y vieja...
A la luz de la linterna impone por su grandeza

Noche negra y con linternas a falta de luna llena
Me escapo de mis guardianes...
Soy espectador... ¿Soy yo? Y me dirijo a la puerta
donde dagas afiladas me han clavado en ella

Y cuando ya me dejaban...
abrí los ojos. Hermosa luz del alba...
Madre, madre,soñé que me mataban

Guillermo Gil Mayoral

Hace tiempo ;Tanto tiempo!
Pretendí llegar a tí;
mas te alejaste de mí,
sin creer mis juramentos.

Busqué después tu amistad,
y en ella busque un cariño
más que de hombre, de niño;
sin doblez, sin falsedad.

También ésta se truncó,
Toda esperanza fue vana.
Y aunque imploré, por favor,
fuera para mí una hermana,
no consiguió mi dolor
ni amor, ni amigas... ni nada.

QUI HA DE FER MOURE EL CARRETÓ (Rèplica)

Al número tres de Rufaca sortí un article signat per "Torp", que parlava de "Qui ha de fer moure el CARRETÓ". Nosaltres, avui, voldríem dir algunes coses sobre aquesta qüestió. Primerament, que no hem acabat d'entendre què vol dir l'articulista amb el seu discurs i que pensem que seria més bo que parlés més obertament, és a dir, clar i català. En segon lloc, veiem que ell posa l'accent en el "carretó" i nosaltres pensem que hauria d'accentuar-se principalment el "quí". Finalment potser seria bo saber quins són els que van dir a dalt, els que el porten i els que van voltant al carretó. Per acabar, també podria explicar-nos quí el pressiona, perquè el pressionen i què ho fa que el molestin tant les pressions a l'amic "Torp", donant raó de quina és la seva legitimitat democràtica davant tots aquests "grups molt minoritaris que prescindeixen totalment d'un veritable consens popular", el que ens fa pensar que ha de tractar-se d'un Diputat a Corts o d'un Senador al Congrés, úniques persones el dia d'avui que poden parlar de consens popular majoritari i de veritable legitimitat democràtica directa; o, contràriament, d'un "bunkeria". Per tant, esperem que el Sr. "Torp" ens treurà aviat de dubtes, doncs el que no vulgui pols que no vagi a l'era.

MANELIC

LA HISTÒRIA DEL NOSTRE PASSAT RECENT

Voldria aprofitar aquesta plataforma pública que, al meu entendre, és RUFACA per fer un crit d'alerta i, alhora, un prec:

De tots són coneguts els successos escaiguts a la nos-

(procedeix de la pàgina 15)

La generalització a tots els pobles i poblets de Girona dels Aplecs de la Sardana és una contribució més de les gents adultes i joves d'aquestes terres a la recuperació de la nostra personalitat col·lectiva, a la recuperació de la consciència d'un poble que mai no ha pogut ser doblegat, a la recuperació de les Institucions tradicionals encapçalades per la Generalitat de Catalunya i dels drets i llibertats

(procedeix de la pàgina 19)

conec) una mica gruixut més per tercer de BUP que per primer. Més assequibles i "primets" hi ha: MADDOX "Como estudiar?" Oikos-Tau. Barcelona; Michel "aprendre a aprendre" Trillàs (Méjico); BROWN "Guia estudio efectivo" y "Guia para la supervivencia del estudiante" tots dos de ed. Trillàs (Méjico) i n'hi ha tota una colla de similars que podrien demanar, si no hi són, que estiguessin a la biblioteca de l'escola o l'Institut.

Un llibre, però, no és cap vareta

conquerits pels nostres avantpassats. Els records de joventut, de dies joiosos i plens d'alegria es barregen ara amb els sentiments de germanor amb totes aquelles persones que tot ballant i escoltant sardanes, van fent Pàtria.

I d'aquí la raó d'aquesta crida des de Rufaca: per a dir-vos a tots que no ens podem permetre quedar marginats, que no podem ser els de Puigcerdà i la Cerdanya els únics a Girona que no celebrem l'Aplec de la Sardana. Enguany, una vegada més, hem restat impassibles, indife-

màgica. Cal un canvi d'actitud per part de tots: alumnes, pares i mestres. Cal un acostament de les tres parts implicades. Cal que dialoguin tots i que el tema de les notes no presideixi cap diàleg encara que hi pugui estar present.

Tinguem tots en compte que molts suficients poden ser molt insatisfactoris i que bastants insuficients poden ser satisfactoris segons el nivell, l'esforç, el treball i el que realment ha après el noi, ho hagi posat o no de manifest en l'exàmen. No tinguen cap dubte: exigir

tra comarca a la dècada dels 30 i, especialment, durant la Guerra Civil. Tots els que no vàrem viure'ls, sia per l'edat, sia per no estar presents en aquell moment a la Cerdanya, hem sentit a parlar dels excessos del "Cojo de Málaga", de l'atac i defensa de Bellver, dels afusellaments, etc.

No hem sentit a parlar, però ha sigut "en veu baixa" fluixet, amb certa sensació d'estar tocant un tabú, el qual no pot escampar-se més que de les converses amb amics, familiars... N'hem sentit a parlar, però ens falta encara la pel·lícula exacta dels fets, sapiguer-ne les causes de fons, així com els seus orígens.

Em sembla que ha arribat l'hora d'apropar-nos a aquest tema amb l'objectivitat que pugui donar el temps transcorregut. Ens agradi o no, és un troç d'història que forma part de la nostra memòria col·lectiva, el coneixement de la qual ens pot ajudar a entendre el present.

Aquesta carta va dirigida a totes aquelles persones que, bé per haver viscut d'aprop aquells aconteixements, bé per estar documentades al respecte, ens poden aportar quelcom al seu coneixement, per tal que entre tots sapiguem reconstruir d'una forma oberta i desapassionada aquell període de la història comarcal. RUFACA en pot ésser l'instrument més adequat.

Joan Peitx Junyent

CARTA ABIERTA AL POLIDEPORTIVO DE PUIGCERDÀ

Ha llegado a mi poder una invitación de la nueva Directiva del Polideportivo de Puigcerdà para que nos inscribamos como Socios Fundadores. Agradezco vivamente el ofrecimiento que nos hace la Entidad para posibilitarnos la equiparación a los socios de mejor

rents, aliens al fet sardanistic i català que porten endavant els pobles gironins des de fa 29 anys a Caldes de Malavella i més o menys a la resta de poblacions; poblacions grans i petites, totes corren aportant la seva voluntarietat i la seva il·lusió. Però, hi falta encara la Cerdanya i la seva enturonada Puigcerdà. Ajuntem-nos-hi tots i fem Pàtria amb ells dançant i escoltant "la dansa més bella de totes les dances que es fan i es desfan".

FRANCESC XAVIER BOSOM

només bones notes "sigui con sigui" és empenyer al noi a copiar, a la "xuleta", a l'"empollada", en definitiva: a la trampa, a la hipocresia, a l'egoisme. I un altre aire es respiraria a Cerdanya si ens preocupessim tots més d'APRENDRE A VIURE de veritat prescindint de les "NOTES" que ens donen els veïns, parents, amics o clients en els molts "EXAMENS" que al cap de l'any ens posen als conciutadans. M'explico?.

FRANCESC CARBONELL

de la misma. Si bien estimo que antes de dar un paso en tal sentido, es menester se cumplan ciertos requisitos con carácter previo. A saber; en mi criterio de modesto ciudadano estimo que una institución de esta índole, que pretende "ser y estar al servicio de toda la Comarca", debe ponerse a la altura de las circunstancias. Ello quiere decir que, si nacida en circunstancias inciertas y por tanto discutibles, pensamos que una organización como la Polideportiva debe abrirse a toda la población, sin discriminaciones, si no quiere verse reducida a un mero CLUB SOCIAL. Es decir creemos que, para convertirse en lo que prodríamos llamar una INSTITUCION POPULAR, es menester que se realice un acto público en el que se pusiera en conocimiento de todo el mundo lo que es un Polideportivo, sus fines, sus medios, sus deudas, su patrimonio, sus proyectos, etc., etc., incluyendo claro está la propia naturaleza de la institución: pública, privada, mixta?

Sabemos que la actual Junta Directiva está plena de ilusiones y de afán de trabajar en bien de todos en cuanto el deporte se refiera y que pretende mejorar lo recibido de la anterior Dirección. Y lo aplaudimos cordialmente. Pero no pensamos que ello sea suficiente y que tiene que dar un paso más, si no quiere estrellarse contra la indiferencia y el abstencionismo. La vida es así, y cuando empezamos una andadura democrática, ello implica a todo el mundo, desde Gobierno de la Nación hasta todos y cada uno de los ciudadanos del País, pasando por las instituciones deportivas. Así es que, o nos democratizamos o no hay posibilidad de salvación, aún para el Polideportivo de Puigcerdà. Por tanto insisto en que hay que clarificar previamente, desde la Directiva, a todos, los abjetivos, patrimonio, medios y obligaciones del Polideportivo, si queremos que sea una empresa común, que a todos nos concierna. Sinó, queridos amigos y sintiendolo en el alma, ¡pal gato!. Porqué ni Puigcerdà ni la Cerdanya pueden creer en una empresa que, aún bajo promesas de bien común y de solidaridad social, es incapaz de abrirse a la luz y exponer publicamente sus orígenes, su actual situación y sus prespectivas de futuro.

Creo sinceramente que podeis y debeis dar un paso, necesario y urgente si quereis que todos podamos creer en vosotros y en el Polideportivo, si pensais verdaderamente como prometeis ser instrumento al servicio de la juventud y de la gente de la Comarca. En vuestras manos queda la respuesta.

Otro punto. No quisiéramos cayerais en un afán de ser modélicos que os hiciera olvidar otras cuestiones más intrascendentes pero más eficaces. Nos parece muy

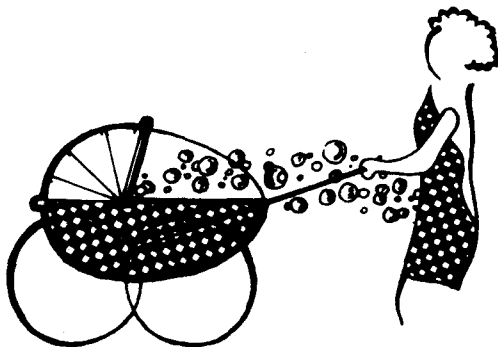
bien tengais unas instalaciones de las mejores de España entera, siempre que ello no sea óbice para que queden desatendidos otros aspectos. Por ejemplo, que no haya nadie de Cerdanya que haya de dejar de usarlas por causa de que les resulten demasiado onerosas. No creemos sirva de gran cosa que podamos decir que tenemos el mejor Polideportivo de España si luego resulta que los niños de las familias modestas no pueden utilizar sus instalaciones. porqué no están al alcance de sus bolsillos. ¿Habeis pensado en ello?. Creo sinceramente que si daís solución a esta pregunta no hay persona bien nacida en la Cerdanya que pueda negarse en alguna medida su colaboración. La fórmula de llevarlo a efecto puede ser discutible o negociable, pero hay que hallarla. Entre tanto, vuestros argumentos de una juventud mejor caen por su propia base.

Otro punto más. Hablais en vuestro comunicado de mejorar la juventud; por otro lado de instalaciones o servicios culturales y deportivos. Bien. Respecto a los primeros la cosa queda en un simple enunciado; en cuanto a los segundos vais más lejos, apuntando soluciones reales, Felicidades, pero... no sería más conveniente fijarse metas practicas desde ya respecto a los culturales, sin dejarlos para un futuro incierto?. No podria intentarse una incipiente Biblioteca para los jovenes, cuando menos?. Podria en cambio eliminarse la TV que, aparte de que poca cosa puede interesar en un Polideportivo. Casi todos pueden verla en casa, aparte de los horarios que pocas veces serán coincidentes. Mejorar la juventud deportivamente nos parece bueno, pero si se contribuyera a su mejoramiento cultural nos pareceria óptimo.

En resumen: Estais demostrando ganas de trabajar. Pensad en mi mensaje, que casi es un ofrecimiento. Si verdaderamente quereis lo que manifestais, aceptareis mi consejo y mi reto. Si por el contrario estais pensando hacer méritos, colgaros medallas, seguid vuestro camino. Pero llegará un día en que nos encontraremos todos y entonces tendreis que dar cuentas de vuestra labor y de vuestra gestión, aunque quizás nosotros no seamos socios. Y quizás vuestra empresa que tal vez juzgueis ejemplar y gigantesca quede convertida en vanidad, vacia de todo contenido. Contrariamente, si conseguis superar los obstaculos apuntados, además de conseguir sin duda más amplias asistencias por parte de la población ceretana -no sin dificultades ni problemas, claro!- al final tendreis el aplauso y la satisfacción de todos y vuestra labor -no importa la magnitud de la misma- merecerá el beneplacito.

FCO. J. BOSOM.

sanitat

AQUI EL HOSPITAL +

Debo insistir, una vez más, en que el Hospital se siente en buena parte responsable de la enseñanza sanitaria de la población a la que sirve. También tiene la convicción de que sin una elevación del nivel cultural sanitario, todos los esfuerzos de reforma o mejora de la asistencia médica, van a resultar estériles. Por ello, intentando conver-

tir en realidad anunciados proyectos docentes, un grupo de profesionales del Hospital, inicia el primer CURSO DE PREPARACION AL PARTO, dirigido exclusivamente a las mujeres embarazadas a partir de 6º mes de gestación. Las sesiones tendrán lugar un sólo día a la semana, lo que facilitará la asistencia a todas las interesadas y se prolongará por espacio de unos dos meses. Finalizado el primer curso, se irán sucediendo otros de forma ininterrumpida durante todo el año, a fin de que la oportunidad de conseguir una adecuada preparación

previa al parto, sea idéntica para todas la embarazadas de la Cerdaña.

Sería imposible intentar sintetizar aquí el programa del Curso, pero creo necesario subrayar, que sólo pretende conseguir una mentalización adecuada de la partera, un estado de ánimo colaboracionista y una disposición personal, que en el momento del parto haya olvidado oscuros temores, viejos prejuicios y alarmas infundadas. Familiarizarse con la realidad auténtica del parto, es la única forma de poder afrontarlo con el valor, la entereza y la alegría que el acto requiere; con evidente beneficio para la madre y el hijo. Completarán el Curso, una o dos sesiones de Puericultura elemental.

Toda nueva iniciativa que se emprende en el Hospital, es fuente de enriquecimiento para todos los que participan en ella. En este caso, esperamos, además, que el resultado responda a la ilusión puesta por quienes lo han preparado y sirva de estímulo para la programación de otras experiencias parecidas.

J. Llauro Güell

ALTERACIONES Y ENFERMADEDES DE LA PIEL

En este 6º número de Rufaca, hablaremos de la piel, porque creo que puede ser interesante el tema. A la vez expondremos unos conceptos o una explicación de sus múltiples lesiones.

La piel es el tejido que recubre todo el organismo a excepción de los orificios naturales, que suelen estar cubiertos de mucosas.

Diremos, en primer lugar, que consta de tres capas:

Epidermis

Dermis

Hipodermis

Las células de estas producen una sustancia llamada Queratina, que es la que da una estructura elástica y resistente de la piel.

Segregan también Melanina, que es la sustancia que da un color más o menos oscuro a las razas.

En la piel se encuentran también:

Los pelos

Las Glandulas Sebaceas

Las Glandulas Sudoriparas

La piel como tal es un elemento de protección contra agresiones externas, contra bacterias, microorganismos, sustancias químicas (Lejía, Ácidos, etc.).

Proteje del medio ambiente. Regula la temperatura humana, determina el sentido del tacto y contribuye a la estética de la persona.

Tiene también sus mecanismos de defensa por medio de las Glandulas sebaceas, que segregan "sebo" y se deposita encima de la piel, haciendo un manto ácido básico que va a constituir un mecanismo de defensa muy importante contra los microorganismos. Y la secreción de sudor que constituye otro mecanismo de defensa.

LESIONES DE LA PIEL

MACULA: Es una Lesión plana que no produce infiltraciones, ni elevación y que se distribuye, cambio de color de la piel en relación con el resto.

PAPULA: Es una lesión elevada circunscrita y que desaparece sin dejar ningún tipo de cicatriz.

RONCHA: Lesión elevada, circunscrita infiltrada de tamaño variable, puede ser muy extensa y suele ser de evolución fugaz puede ser de color rojo o bien blanquecino.

TUBERCULO: Es una lesión elevada circunscrita infiltrada, de tamaño variable de evolución crónica, que deja cicatriz cuando desaparece (ejemplo las lesiones de la lepra).

NODULO: Lesión circunscrita redondeada, de tejidos profundos, no elevada y que se suele identificar por la palpación.

GOMA: Es un nódulo que se reblandece y que sale hacia el exterior.

TUMOR: Puede ser infiltrante o elevado tiene tendencia a crecer indefinidamente.

LESIONES CON CONTENIDO LIQUIDO

VESICULA: Lesión elevada, de pequeño tamaño, de contenido li-

quido seroso o bien hemorráico.

AMPOLLA: Es mayor que la vesícula.

PUSTULA: Lesión elevada de contenido purulento (Pus, ejem. El Carbunco)

EROSION: Pérdida de una sustancia superficial que solo afecta a las partes altas de la dermis.

ULCERA: Pérdida de sustancia que afecta a las partes más bajas (Dermis, Epidermis y hueso).

FISURA: Pérdida de sustancia lineal.

LESIONES SECUNDARIAS (Que se caen)

ESCAMAS: Formaciones con polvillo que se desprenden espontáneamente o al rascar.

COSTRAS: Resecación de los líquidos sobre la superficie de una lesión primitiva generalmente úlcera, ampolla, postula.

ESCARA: Placa necrótica de mayor tamaño o menor, ya que puede ser variable, puede afectar a planos profundos de la piel

LESIONES SECUNDARIAS: (Estables).

ATROFIA: Pérdida de espesor y consistencia de la piel normal, aparece sin, sin bello y transparente.

ESCLEROSIS: Insuración de la piel por proliferación del tejido fibroso con pérdida de elasticidad.

CICATRIZ: Tejido de reparación que se produce después de una destrucción de la piel. Bien sea por una escara, fisura o por una herida.

Dejaremos para otra ocasión las producidas por alergias.

Junio - 1.978

CARMEN MORENO.

Se está organizando en el HOSPITAL DE PUIGCERDA un cursillo de PREPARACION AL PARTO, con la finalidad de lograr que las futuras madres vayan al mismo con menos temor y mejor información.

Aquellas mujeres embarazadas que tuvieran interés en este curso, deberán dirigirse a:

Dra. Guillermina Fita - Tél. 880150

Dra. Elena Goti - Tél. 896199

RESULTADOS DEL PRIMER CAMPEONATO ESCOLAR

Piscina Club Polideportivo Puigcerdà.

Cubierta, 25 mts. x 12 mts., 6 calles, temperatura agua 27 grados.

Jornadas: sábado, 16 horas, domingo, 11 horas y 17 horas (Finales).

Jurado: Miembros del Club Polideportivo Puigcerdà.

DE Cerdanya

25 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.970-71)

1- José Vivas	32.5
2- Josep Barnola	35.2
3- Francisco Armengol	37.7

25 mts. Libres Femeninos (nacidos 1.970-71)

1- Esther Palomares	24.5
2- Ana Ginesta	1.26.4

25 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.968-69)

Grupo A.	
1- Alberto Vilella	23.5
2- Francisco Navas	23.5
3- David Ginesta	23.9

25 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.968-69)

Grupo B.	
1- Sebastián Biel	22.8
2- Jorge Gómez	24.6
3- Fco. J. Ferre	26.0

25 mts. Libres Femeninos (nacidos 1.968-69)

1- María Cabot	23.6
2- Ana Vivas	24.9
3- Mercedes Reguant	29.8

25 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.966-67)

1- Pedro Vivas	18.1
2- Adrián Vilella	18.1
3- Jorge Navas	19.1

25 mts. Libres Femeninos (nacidos 1.966-67)

1- Margarita Vidal	19.7
2- Concepción Tosas	21.5
3- Ana Mª Sirvent	21.6

50 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.963-64-65)

1- Isidro Soler	34.0
2- Jordi Condominas	34.2
3- Jaume Riera	35.2

50 mts. Libres Femeninos (nacidos 1.963-64-65)

1- M del Mar Romera	48.0
2- Victòria Mª Martínez	52.2
3- Ángela Prieto	55.5

25 mts. Braza Masculinos (nacidos 1.970-71)

1- Jaume Fabra	32.3
2- Jordi Cot	33.9
3- Julio Rio	39.0

25 mts. Braza Femeninos (nacidos 1.970-71)

1- Ester Palomares	32.2
2- Gloria Pérez	40.0

25 mts. Braza Masculinos (nacidos 1.968-69)

1- Antonio Ramos	28.0
2- Alberto Vilella	29.5

25 mts. Braza Femenino (nacidos 1.968-69)

1- Meritxell Fosas	31.8
2- Elena Pérez	33.9
3- Rocio Pérez	37.0

25 mts. Braza Masculino (nacidos 1.966-67)

1- Richard Carcasona	22.9
2- Jorge Navas	23.6
3- Jordi Carbonell	24.5

25 mts. Braza Femeninos nacidos 1.966-67)

1- Concepción Tosas	23.2
2- Mª Rosa Blanqué	28.4
3- Mª Benita García	28.9

50 mts. Braza Masculinos (nacidos 1.963-64-65)

1- Joaquim Montsant	45.5
2- Antoni Bejerano	48.0
3- Jaume Riera	49.0

50 mts. Braza Femeninos (nacidos 1.963-64-65)

1- Carme Reguant	50.1
2- Dolores Soler	52.1
3- Núria Vidal	56.0

25 mts. Espalda Masculinos (nacidos 1.970-71)

1- José Vivas	32.4
2- Jaume Fabra	32.4
3- Josep Barnola	43.4

Relevos 4 x 25 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.970-71)

1- Col.legi Nacional "Alfons I" (J. Fabra, J. Barnola, F. Armengol, i J. Vivas)	2.29.0
---	--------

Relevos 4 x 25 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.968-69)

1- Col.legi Nacional "Alfons I" (A. Ramos, F. Navas, R. Minguez i A. Vilella)	1.52.5
---	--------

Relevos 4 x 25 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.966-67)

1- Col.legi Nacional "Alfons I" "B" (Carbonell, Vivas, Navas i Vilella)	1.18.2
2- Col.legi Nacional "Alfons I" "Universal" (Cot, Torrent, Tubau i Pous)	1.42.4
3- Col.legi Nacional "Alfons I" "Selva" (Parés, Ubeda, Barcons i Bover)	2.33.1

1 Relevos 4 x 50 mts. Libres Masculinos (nacidos 1.963-64-65)

1- Col.legi Nacional "Alfons I" "A" (Riera, Montsant, Montané i Condominas)	2.29.4
2- Col.legi Nacional "Alfons I" (Reguant, Palau, Bisbal i Bejerano)	3.07.0

Relevos 4 x 50 mts. Libres Femeninos (nacidos 1.963-64-65)

1- Combinada Escolar (Reguant, Soler, Romera i Costa)	3.06.0
---	--------

Puigcerdà, a 11 de Juny de 1.978

LA CRUZ ROJA COLABORA EN EL DEPORTE DE NUESTRA COMARCA

En la piscina del CLUB POLI-DEPORTIVO PUIGCERDA, se están celebrando unos cursillos de natación para escolares, los cuales han tenido mucha aceptación, siendo una gran cantidad de niños y jóvenes de Cerdanya los que asisten diariamente para aprender y practicar este deporte.

La asistencia de tanta cantidad de nadadores, tenía preocupada a la junta directiva del club por lo que se determinó solicitar a la Asamblea Comarcal de la Cruz Roja, destinase algún socorrista para vigilancia del recinto de dicha piscina.

Dicha solicitud fué atendida de inmediato, lo cual es motivo de agradecimiento que desde estas líneas dirigimos tanto al Sr. Presidente como a los colaboradores de tan abnegada Asociación, que de esta forma se adhiere a una labor más, de las que desempeña tan eficazmente en nuestra comarca.

La junta directiva
CLUB POLI-DEPORTIVO
PUIGCERDA

FUTBOL III REGIONAL

La última jornada de la Liga de fútbol, de tercera regional, en la que hi juga el C.D. Puigcerdà, ha donat els següents resultats:

<i>Samperense - Puigcerdà</i>	<i>3 - 1</i>	<i>Riuprimer - Folgarolas</i>	<i>3 - 3</i>
<i>Borgonyà - At. Balenyà</i>	<i>1 - 0</i>	<i>Corcó - S. Bartolomé</i>	<i>1 - 4</i>
<i>Seva - La Gleva</i>	<i>1 - 1</i>	<i>Montesquiu - S. Julià</i>	<i>4 - 4</i>
<i>Sta. Eugènia - Roda</i>	<i>4 - 3</i>	<i>Tona - Montserratina</i>	<i>5 - 3</i>
<i>Viladrau - Vilanova</i>	<i>1 - 1</i>	<i>Capdevànol - S. Vicente</i>	<i>1 - 3</i>

Quedant la classificació definitiva d'aquest grup (el II) així:

<i>Tona</i>	<i>54 Punts.</i>	<i>Corcó</i>	<i>31 Punts.</i>
<i>San Vicente</i>	<i>54 "</i>	<i>Vilanova</i>	<i>30 "</i>
<i>Samperense</i>	<i>53 "</i>	<i>Riuprimer</i>	<i>30 "</i>
<i>Balenyà</i>	<i>46 "</i>	<i>Seva</i>	<i>28 "</i>
<i>Roda</i>	<i>43 "</i>	<i>La Gleva</i>	<i>28 "</i>
<i>Borgonyà</i>	<i>42 "</i>	<i>Montserratina</i>	<i>28 "</i>
<i>Capdevànol</i>	<i>39 "</i>	<i>S. Bartolomé</i>	<i>27 "</i>
<i>Montesquiu</i>	<i>39 "</i>	<i>PUIGCERDA</i>	<i>25 "</i>
<i>Viladrau</i>	<i>35 "</i>	<i>Folgaroles</i>	<i>20 "</i>
<i>Sta. Eugènia</i>	<i>32 "</i>		

MEF, S.A.

MUNTATGES ELÈCTRICS,
DOMÈSTICS E INDUSTRIALS
Avinguda Dr. Piguillem, 3
PUIGCERDA (Girona)

Parquets CERDANYA

INSTALACION DE TODA CLASE DE
PARQUETS, CLAVADOS
Y ENCOLADOS
PULIDOS Y BARNIZADOS
RODAPIES

Grupo Residencial Roma
Escalera Bolvir, 2.º, 1.ª
PUIGCERDA

CAMPING
CAMPING

LA CERDANYA

Camping
la
Cerdanya

PRULLANS

CAN BORRELL

MAS CATALÀ DE LA CERDANYA

APARTAMENTS I CUINA TÍPICA CASOLANA
MERANGES (Girona)

AMBIENT MOLT SELECTE — 40 PLACES

Reserves — Telèfon: 972-88 00 33

DIUMENGES NIT

Sopars cuines Orientals

**DEDICATS ALS AMICS COMERCIANTS
DE LA VILA I COMARCA**

(Reserves per telèfon)